

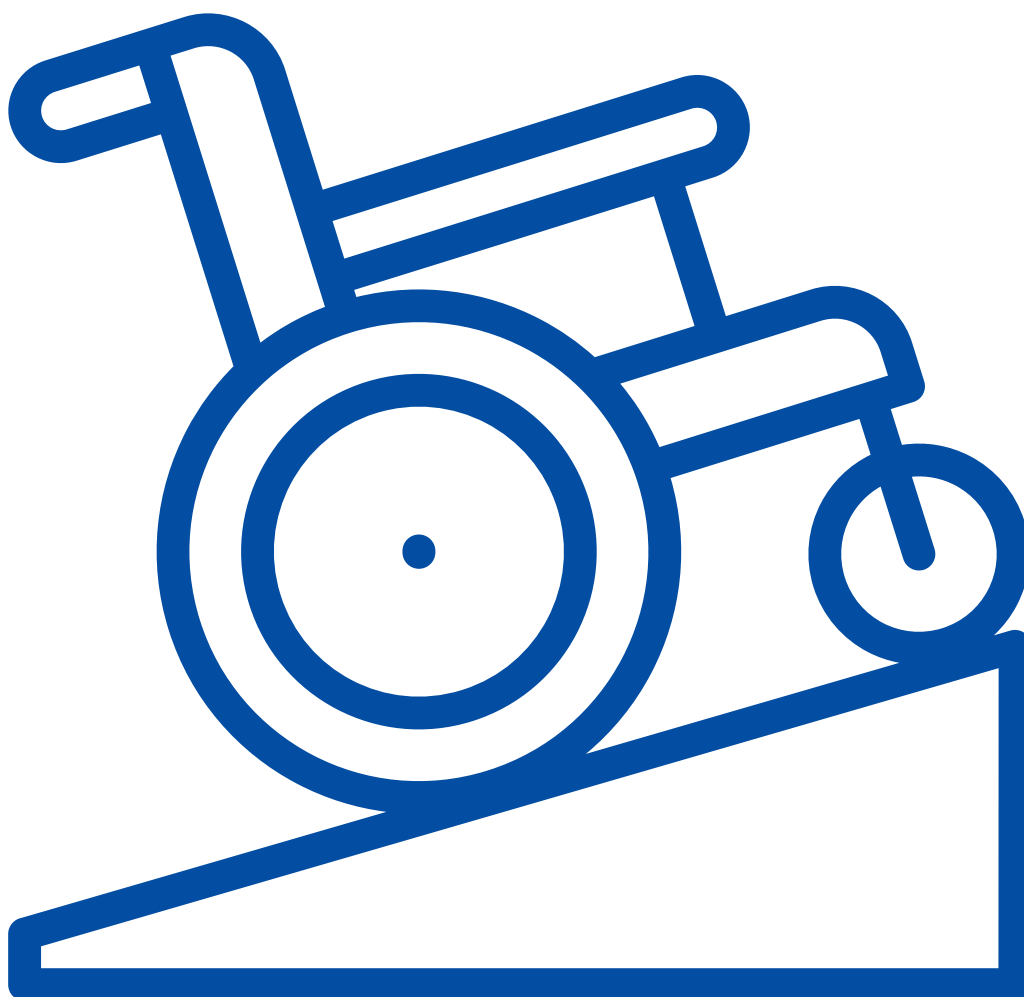

Co-funded by
the European Union

aCcessible schOOLs

ΘΕΩΡΙΑ

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΚΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΚΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Project number: 2023-1-NO01-KA220-SCH-000159514

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας περιεχομένων.....	2
<u>aCcessible schOOLs Με λίγα λόγια.....</u>	3
<u>Η προσβασιμότητα μετράει.....</u>	4
<u>Εισαγωγή.....</u>	5
<u>1. Θεωρία.....</u>	7
<u>1.1 Καθολικός σχεδιασμός για τη μάθηση.....</u>	7
<u>1.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία.....</u>	24
<u>1.3 Πολυαισθητηριακή μάθηση.....</u>	36
<u>1.4 Πολιτισμικά Προσαρμοσμένη Διδασκαλία(ΠΠΔ).....</u>	47
<u>1.5 Λίστα ελέγχου σχολικής προσβασιμότητας.....</u>	58
<u>Συμπεράσματα.....</u>	78
<u>Αναφορές.....</u>	80

aCcessible schOOLs

Με λίγα λόγια

Το πρόγραμμα Accessible Schools Project (COOL), έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι όλες/-οι έχουν την ευκαιρία πρόσβασης στην εκπαίδευση, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζουν.

Πρόκειται για τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε μαθήτριες/-τές με αναπηρίες ή από διαφορετικές χώρες, οι οποίες/-οι μπορεί να δυσκολεύονται λίγο να προσανατολιστούν μέσα στα σχολεία.

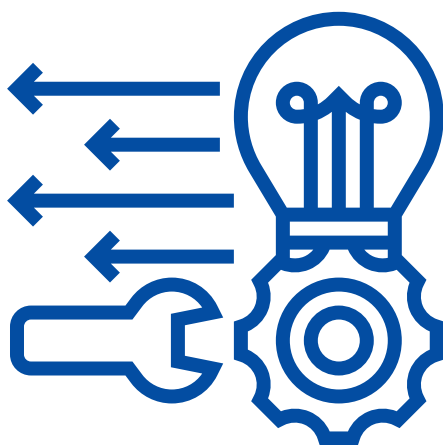

Η προσβασιμότητα μετράει

Η προσβασιμότητα λήφθηκε υπόψη κατά το σχεδιασμό του οδηγού COOL. Η γραμματοσειρά επιλέχθηκε σκόπιμα, ώστε το κείμενο να είναι όσο το δυνατόν πιο ευανάγνωστο για άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες.

Επιπλέον, η συμπερίληψη εναλλακτικού κειμένου για κάθε εικόνα διασφαλίζει ότι τα άτομα με προβλήματα όρασης μπορούν να κατανοήσουν τις πληροφορίες χρησιμοποιώντας προγράμματα ανάγνωσης οθόνης ή άλλες μορφές υποστηρικτικής τεχνολογίας.

Η απόφαση να ευθυγραμμιστεί το κείμενο προς τα αριστερά διευκολύνει και συμβάλλει στη διατήρηση μιας φυσικής ροής ανάγνωσης για ένα ευρύ κοινό.

Εισαγωγή

Ο οδηγός θα βασιστεί στο πρόγραμμα της UNICEF 2016 “Making Schools Accessible to Children with Disabilities - Κάνοντας τα Σχολεία Προσβάσιμα σε Ατομα με Αναπηρίες” με στόχο να ενισχύσει το υπάρχον υλικό εστιάζοντας ειδικά στην εξασφάλιση ενός σχολικού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς.

Η προσέγγιση του έργου είναι καινοτόμος και πρακτική. Το έργο παρέχει έναν οδηγό για τις/τους εκπαιδευτικούς σχετικά με το πώς να κάνουν τα σχολεία προσβάσιμα και περιλαμβάνει πρακτικές συμβουλές και εργαλεία όπως οι Κοινωνικές Ιστορίες, οι Αισθητηριακές Χάρτες και η 3D εκτύπωση διδακτικού υλικού.

Το έργο επικεντρώνεται επίσης στις αρχές της βιωσιμότητας και της κυκλικής οικονομίας, παρέχοντας καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αναπροσαρμογής της σχολικής υποδομής για την υιοθέτηση προσεγγίσεων της κυκλικής οικονομίας, όπως η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση, η οποία μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου και προσβάσιμου σχολικού περιβάλλοντος.

“

Η προσβασιμότητα δεν έχει να κάνει μόνο με την εξυπηρέτηση των αναπηριών- έχει να κάνει με τη δημιουργία ευκαιριών για την πλήρη συμμετοχή και εμπλοκή όλων σε όλες τις πτυχές της ζωής.

”

- Άγνωστος

1. ΘΕΩΡΙΑ

1.1 Καθολικός σχεδιασμός για τη μάθηση

1.1.1. Το COOL ως καινοτόμος διαμόρφωση του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση

Το πρόγραμμα COOL παρουσιάζει μια καινοτόμο προσέγγιση στον Καθολικό Σχεδιασμό για τη Μάθηση (ΚΣΜ), ένα πλαίσιο με στόχο να καταστεί η εκπαίδευση πιο προσιτή σε διαφορετικούς μαθητές. Ο ΚΣΜ επιδιώκει να καλύψει τις ανάγκες των μαθητών με διαφορετικές μαθησιακές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες, γλωσσικά εμπόδια και ποικίλο κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο.

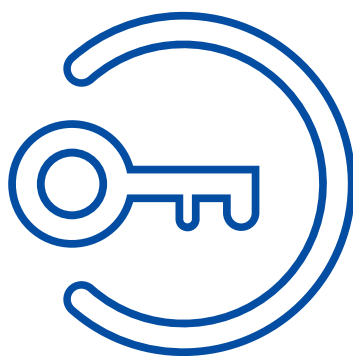
Το έργο εισάγει τα Διαγράμματα Καινοτομίας (ΔΚ) ως συστάσεις για την ενσωμάτωση της ΚΣΜ στα εκπαιδευτικά προγράμματα κατάρτισης και στις πρωτοβουλίες επαγγελματικής ανάπτυξης. Ενώ ο ΚΣΜ στοχεύει να καλύψει ένα ευρύ φάσμα μαθητριών/-ών ενώ αναγνωρίζει την αναγκαιότητα της εξατομικευμένης διδασκαλίας σε ορισμένες περιπτώσεις και την χρήση στρατηγικών διδασκαλίας που προάγουν την παροχή σαφών οδηγιών προς συγκεκριμένους μαθητές/τριες και την χρήση υποστηρικτικής τεχνολογίας. Ωστόσο, με τον προληπτικό σχεδιασμό για την/τον μαθήτρια/-τή, η ποικιλομορφία στο πλαίσιο του ΚΣΜ και η ανάγκη για εξατομίκευση μπορεί να ελαχιστοποιηθεί.

Το έργο COOL δίνει έμφαση στην εφαρμογή του ΚΣΜ έναντι των *πρακτικών που βασίζονται σε αποδείξεις (ΠΒΑ)*, τονίζοντας πώς οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενσωματώσουν τις ΠΒΑ στο πλαίσιο του ΚΣΜ, ώστε να ταιριάζει στο πλαίσιο της διδασκαλίας τους. Ως αποτέλεσμα, ο ΚΣΜ εκδηλώνεται σε διάφορα μοντέλα εφαρμογής προσαρμοσμένα σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

2. Βασικές αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση

Οι αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (ΣΚΜ) υποστηρίζουν την αναγνώριση και την αντιμετώπιση των μαθησιακών εμποδίων μέσω ελκυστικών μαθημάτων, προσαρμοσμένων πόρων και προσβάσιμης διδασκαλίας. Με βάση την έρευνα στην αναπτυξιακή ψυχολογία και την νευροεπιστήμη, η ΣΚΜ δίνει έμφαση σε τρία δίκτυα του εγκεφάλου - αναγνώριση, στρατηγική και συναισθηματισμό - στο διδακτικό σχεδιασμό.

Το έργο COOL ευθυγραμμίζεται με αυτές τις αρχές, δίνοντας έμφαση στην αναπαράσταση, στην έκφραση και τις στρατηγικές εμπλοκής για την εξυπηρέτηση διαφορετικών μαθητριών/-τών.

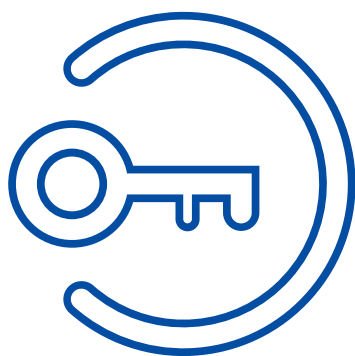

Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να ενσωματώσουν αυτές τις αρχές στις πρακτικές διδασκαλίας τους, με πιο έμπειρους εκπαιδευτές/-τές, να παρέχουν σαφή καθοδήγηση και ευκαιρίες πρακτικής εξάσκησης.

Ενώ ο ΣΚΜ ξεκίνησε από την εκπαίδευση ειδικής αγωγής, η εφαρμογή στις τάξεις γενικής εκπαίδευσης είναι ζωτικής σημασίας, γεγονός που απαιτεί ολοκληρωμένη κατάρτιση για όλες/-ους τις/τους εκπαιδευτικούς. Το έργο COOL προσφέρει έναν χάρτη οδηγό για την ενσωμάτωση των αρχών του ΣΚΜ στα προγράμματα προετοιμασίας των εκπαιδευτικών και στην επαγγελματική ανάπτυξη, διασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευτικοί είναι εξοπλισμένοι, για να υποστηρίξουν τις/τους διαφορετικές/-ούς μαθήτριες/-τές αποτελεσματικά.

3. Σχεδιασμός από το πλαίσιο του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση έως την αξιολόγηση των διαφορετικών αναγκών των μαθητριών/-τών

Είναι ζωτικής σημασίας να ληφθούν υπόψη οι νομοθετικοί και πολιτικοί πυλώνες που αποτελούν τη βάση του ΣΚΜ. Ο όρος "καθολικός σχεδιασμός" χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1988 από τον αρχιτέκτονα και ακτιβιστή για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία Ron Mace (Courey, Tappe, Siker, & LePage, 2 12).

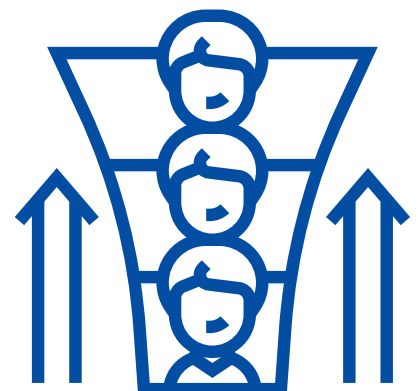
Αργότερα, το Κέντρο Εφαρμοσμένης Ειδικής Τεχνολογίας - Center for Applied Special Technology (CAST) και το Κέντρο Καθολικού Σχεδιασμού -Center for Universal Design (CUD) στο North Carolina State University τροποποίησε τις εκπαιδευτικές αρχές, για να υποστηρίξει την προσβασιμότητα για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές (Courey et al., 2 12).

Ως αποτέλεσμα, το ΣΚΜ χαρακτηρίζεται ως ένα πλαίσιο που υποστηρίζεται από την επιστήμη και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, για να καθοδηγήσει εκπαιδευτικές πρακτικές που:

(α)επιτρέπουν ευελιξία στον τρόπο παρουσίασης της γνώσης, στον τρόπο με τον οποίο οι μαθήτριες/-τές ανταποκρίνονται ή επιδεικνύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο εμπλέκονται οι μαθήτριες/-τές,

(β)μειώνει τα εμπόδια για διδασκαλία προσφέροντας κατάλληλες προσαρμογές, υποστήριξη και προκλήσεις,

(γ)και διατηρεί υψηλά πρότυπα επιδόσεων για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με περιορισμένη γνώση της ελληνικής γλώσσας.

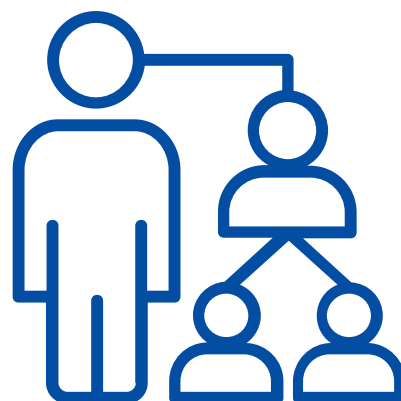
4. Συνιστώσες της διαμόρφωσης της καινοτομίας με τον Καθολικό Σχεδιασμό για τη Μάθηση

Τα στοιχεία των διαγραμμάτων καινοτομίας παρουσιάζονται σε αυτή την ενότητα μαζί με προτάσεις για την ενσωμάτωσή τους στην πρακτική των εκπαιδευτικών και τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη στα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το έργο COOL δίνει εξηγήσεις για την επιτυχή εφαρμογή του ΣΚΜ και τρόπους για να προσαρμοστούν τα προγράμματα σπουδών στις ανάγκες των μαθητριών/-τών.

4.1. Γενική κατανόηση του τρόπου σχεδιασμού της διδασκαλίας για διαφορετικές/-ούς μαθήτριες/-τές με τη χρήση του Καθολικού Σχεδιασμού στο Πλαίσιο μάθησης

4.1.1 Αναγνωρίζοντας τους τρόπους με τους οποίους το πλαίσιο του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση μπορεί να βοηθήσει τα υψηλά μαθησιακά πρότυπα και τη μείωση των εμποδίων στη μάθηση.

Ο καθολικός σχεδιασμός για μάθηση (ΣΚΜ) αναγνωρίζεται ως ένα ζωτικό εργαλείο για την προώθηση των υψηλών προτύπων μάθησης και τη μείωση των εμποδίων στην εκπαίδευση. Οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι η κατανόηση του ΣΚΜ είναι απαραίτητη για την επιτυχή εφαρμογή, ιδίως καθώς οι τάξεις χωρίς αποκλεισμούς γίνονται πιο διαδεδομένες λόγω των πολιτικών καταστάσεων.

Ο ΣΚΜ επιτρέπει στις/στους εκπαιδευτικούς να λαμβάνουν υπόψη τους τις μαθησιακές διαφορές από την αρχή του σχεδιασμού του μαθήματος, αντί να προσαρμόζουν τα μαθήματα για μεμονωμένες/-ους μαθήτριες/-τές. Υιοθετώντας τις αρχές του ΣΚΜ, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν ευέλικτα και ελκυστικά μαθήματα προσβάσιμα σε όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές. Οι εκπαιδευόμενες/-οι εκπαιδευτικών και οι επαγγελματίες προγραμματιστές μπορούν να εισάγουν το ΣΚΜ μέσω διαδικτυακών πηγών όπως το Εθνικό Κέντρο για τον Καθολικό Σχεδιασμό για τη Μάθηση και το δικτυακό τόπο CAST. Ωστόσο, η αποτελεσματική ενσωμάτωση του ΣΚΜ απαιτεί εμπειρία στην εφαρμογή των αρχών της διαφοροποίησης του περιεχομένου, την αναθεώρηση της διδασκαλίας και τον υπερκερασμο των περιβαλλοντικών εμποδίων τόσο στη γενική όσο και στην ειδική εκπαίδευση.

4.1.2 Αναγνωρίζοντας πώς οι στόχοι, η διδασκαλία, το υλικό και η αξιολόγηση - οι τέσσερις πυλώνες του προγράμματος σπουδών Εφαρμογή του καθολικού σχεδιασμού για τη μάθηση - εφαρμόζονται σε διάφορα εκπαιδευτικά πλαίσια.

Στο έργο COOL, ακολουθείται μια σχολαστική προσέγγιση για τον σχεδιασμό των μαθησιακών διαδρομών λαμβάνοντας υπόψη τους τέσσερις πυλώνες του προγράμματος σπουδών του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (ΣΚΜ): διδακτικοί στόχοι, μέθοδοι υλοποίησης, υλικά και αξιολογήσεις. Με την ενσωμάτωση αυτών των πυλώνων, η διδασκαλία γίνεται ευέλικτη και ανταποκρίνεται σε ένα ευρύ φάσμα μαθητριών/-ών.

Οι παραδοσιακές πρακτικές στην τάξη συχνά δεν έχουν σαφήνεια στους μαθησιακούς στόχους, τη προσβασιμότητα του υλικού και τις ποικίλες μεθόδους αξιολόγησης, σε αντίθεση με την προσαρμοστική προσέγγιση της ΣΚΜ.

Οι συστάσεις των Rose και Meyer τονίζουν τη σημασία των σαφών διδακτικών στόχων που προσαρμόζονται σε διαφορετικά μαθησιακά στυλ, διαφορετικές τεχνικές διδασκαλίας, ποικίλους πόρους, καθώς και στα προσαρμοσμένα εργαλεία αξιολόγησης. Ωστόσο, ενώ αυτές οι διαδικασίες του προγράμματος σπουδών διδάσκονται στα προγράμματα προετοιμασίας εκπαιδευτικών, συχνά δίνεται έμφαση στην προσαρμοστικότητα και τη διαφορετικότητα των μαθητριών/-τών.

Δεδομένου ότι η εφαρμογή του ΣΚΜ ποικίλλει σε όλα τα διδακτικά πλαίσια, είναι ζωτικής σημασίας για τις/τους εκπαιδευτριες/-τές εκπαιδευτικών να ενσωματώσουν αυτούς τους πυλώνες του προγράμματος σπουδών στη διδασκαλία ΣΚΜ και να παρέχουν ποικίλα παραδείγματα σε όλες τις βαθμίδες και τις περιοχές περιεχομένου. Αυτή η προσέγγιση βοηθά τις/τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν πώς οι διδακτικοί στόχοι, οι μέθοδοι, τα υλικά και οι αξιολογήσεις σε ένα πλαίσιο ΣΚΜ εφαρμόζονται σε διαφορετικές εκπαιδευτικές ρυθμίσεις.

4.1.3 Αναγνωρίζοντας τις τρεις κατευθυντήριες αρχές του πλαισίου του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση και πώς σχετίζονται με τα μαθησιακά περιβάλλοντα, τη διδασκαλία και το διδακτικό σχεδιασμό.

Οι εκπαιδευτήριες/-τές εκπαιδευτικών και οι επαγγελματίες προγραμματιστές διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διδασκαλία των τριών κατευθυντήριων αρχών του πλαισίου του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (ΣΚΜ) και την εφαρμογή στα μαθησιακά περιβάλλοντα, στη διδασκαλία και το διδακτικό σχεδιασμό. Η κατανόηση αυτών των αρχών υπερβαίνει τον απλό ορισμό- απαιτεί την κατανόηση της πρακτικής εφαρμογής τους στη δημιουργία περιεχομένου και τη διδασκαλία στην τάξη. Οι επαγγελματίες προγραμματιστές θα πρέπει να ενσωματώσουν τις αρχές της ΣΚΜ στα μαθήματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών μέσω υποχρεωτικών πρακτικών εργασιών και δραστηριοτήτων, ενθαρρύνοντας τις/τους εκπαιδευτικούς που έχουν προ-εκπαιδευτεί και μετ-εκπαιδευτεί να σκεφτούν κριτικά για την εφαρμογή τους σε όλα τα θέματα και τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Για παράδειγμα, σε μια τάξη φυσικών επιστημών, οι αρχές του ΣΚΜ μπορούν να αντιμετωπίσουν εμπόδια που σχετίζονται με τη θεμελιώδη ανάγνωση, την επικοινωνία μέσω επιστημονικών αναφορών και την εμπλοκή των μαθητριών/-τών κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και των ομαδικών έργων. Με την ενσωμάτωση των αρχών του ΣΚΜ στα σχέδια μαθήματος και στον προγραμματισμό του περιεχομένου, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν ευέλικτη και προσιτή διδασκαλία προσαρμοσμένη στις ανάγκες των διαφορετικών μαθητριών/-τών.

Αυτή η προσέγγιση βοηθά τις/τους εκπαιδευτικούς να αναγνωρίζουν και να ξεπερνούν τα εμπόδια που υπάρχουν στο τυπικό πρόγραμμα σπουδών, στις μεθόδους διδασκαλίας και στους περιορισμούς στην τάξη, βελτιώνοντας τελικά τα μαθησιακά αποτελέσματα για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές.

4.1.4 Αναγνωρίζοντας τους τρόπους με τους οποίους τα διδακτικά περιβάλλοντα που υποστηρίζουν τη μάθηση μπορούν να αναπτυχθούν με τη χρήση των εννέα μεθόδων καθολικού σχεδιασμού μέσω κατευθυντήριων γραμμών και των συνοδευτικών σημείων ελέγχου.

Η κατανόηση και η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (ΣΚΜ) είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία περιβάλλοντος διδασκαλίας χωρίς αποκλεισμούς. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές, όπως περιγράφονται από τους Rose και Meyer (2002), προσφέρουν μια δομημένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των εμποδίων και τη βελτιστοποίηση της υποστήριξη για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές. Η ενσωμάτωση αυτών των κατευθυντήριων γραμμών στα προγράμματα προετοιμασίας των εκπαιδευτικών είναι απαραίτητη για την παροχή ενός πλαισίου για οργάνωση μαθημάτων και προγραμμάτων σπουδών κατάλληλων για διαφορετικές/-ούς μαθήτριες/-τές.

Οι αρχές και οι κατευθυντήριες γραμμές του ΣΚΜ μπορούν να ευθυγραμμιστούν με το διδακτικό περιεχόμενο για τον προσδιορισμό των απαραίτητων προτύπων, των τμημάτων που εφαρμόζονται στις/στους περισσότερες/-ους μαθήτριες/-τές και των περιοχών για βελτίωση. Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών ειδικής και γενικής εκπαίδευσης, όπως τονίζεται από το Εθνικό Κέντρο για τον Καθολικό Σχεδιασμό για τη Μάθηση (2012) (βλ. <http://www.ΣΚΜcenter.org/aboutΣΚΜ/ΣΚΜguidelines/>), είναι ζωτικής σημασίας για τον εντοπισμό του κρίσιμου περιεχομένου και τη διασφάλιση ευελιξίας της διδασκαλίας. Αξιοποιώντας τους πόρους που παρέχονται από το Εθνικό Κέντρο Καθολικού Σχεδιασμού για τη μάθηση, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΣΚΜ, ξεπερνώντας τους διδακτικούς περιορισμούς για την ενίσχυση των μαθησιακών εμπειριών σε όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές.

5. Χρήση του Πλαισίου Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση, για το σχεδιασμό της διδασκαλίας

5.1. Χρησιμοποιώντας τις εννέα κατευθυντήριες γραμμές, τις τρεις κατευθυντήριες αρχές, και τα αντίστοιχα σημεία ελέγχου του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση για τον προληπτικό σχεδιασμό των μαθημάτων σας.

Οι εκπαιδευτικοί που στοχεύουν στην αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (ΣΚΜ) μπορούν να χρησιμοποιήσουν διδακτικά πλαίσια σχεδιασμού, για να οργανώσουν τα μαθήματά τους σύμφωνα με το πλαίσιο ΣΚΜ. Η Μεο (2008) εισάγει το πλαίσιο για τον Προγραμματισμό για Όλες/-ους τις/τους Μαθήτριες/-τές (ΠΟΜ), διαθέσιμο στο Εθνικό Κέντρο, στο δικτυακό τόπο καθολικού σχεδιασμού για τη μάθηση. Αυτή η διαδικασία τεσσάρων βημάτων περιλαμβάνει τον καθορισμό στόχων, το πρόγραμμα σπουδών και την ανάλυση της τάξης, την ανάπτυξη μαθημάτων και ενοτήτων με βάση το πλαίσιο ΣΚΜ, και τη υλοποίηση μαθημάτων προσαρμοσμένων στο ΣΚΜ.

Επιπλέον, ο Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση και Το Δίκτυο Εφαρμογής και Έρευνας, προσφέρει ένα πλαίσιο διδακτικού σχεδιασμού πέντε βημάτων που βασίζεται σε βασικά συστατικά της διδασκαλίας ΣΚΜ, διαθέσιμα στο την ιστοσελίδα τους. Παρά τον επεκτατικό χαρακτήρα του πλαισίου ΣΚΜ, η παροχή συγκεκριμένης εφαρμογής είναι στρατηγικής και ζωτικής σημασίας για τις/τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν και εκπαιδεύονται.

Επαγγελματίες προγραμματιστές και εκπαιδευτικοί μπορούν να διευκολύνουν αυτή τη διαδικασία αξιολογώντας τη διδασκαλία από τη σκοπιά του ΣΚΜ, οργανώνοντας ομάδες διδασκαλίας με επίκεντρο τις διαφορετικές αρχές του ΣΚΜ και την ενθάρρυνση του αναστοχασμού σχετικά με τον σχεδιασμό μαθημάτων για την κάλυψη των αναγκών των διαφορετικών μαθητών.

5.2. Κατασκευή και αξιολόγηση μαθησιακών χώρων σύμφωνα με το παράδειγμα του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση.

Στα προγράμματα προετοιμασίας εκπαιδευτικών για τον Καθολικό Σχεδιασμό για τη Μάθηση (ΣΚΜ), η σημασία προετοιμασίας των μαθησιακών περιβαλλόντων όπως οι αίθουσες διδασκαλίας είναι πρωταρχικής σημασίας, καθώς η διδασκαλία γίνεται σε διάφορα πλαίσια. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να αξιολογούν τις φυσικές αίθουσες διδασκαλίας και τους πόρους από την πλευρά του ΣΚΜ, για να διασφαλίσουν την προσβασιμότητα και την υποστήριξη της προγραμματισμένης διδασκαλίας. Για παράδειγμα, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιολογήσουν αν οι χώροι είναι φυσικά προσβάσιμοι και αν υποστηρίζουν τη διδασκαλία, όπως έχει προγραμματιστεί στο ΣΚΜ. Τακτικές, για να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί στην ανάπτυξη και την αξιολόγηση μαθησιακών χώρων βάσει του ΣΚΜ περιλαμβάνει την αξιολόγησή τους κατά τη διάρκεια των οικολογικών απογραφών καθώς και η ενσωμάτωση μιας ενότητας για το μαθησιακό περιβάλλον στα σχέδια μαθημάτων.

5.3. Αναγνωρίζοντας και χρησιμοποιώντας προγράμματα σπουδών, πόρους και τεχνολογία με τρόπο που να ευθυγραμμίζεται καλύτερα η διδασκαλία με το πλαίσιο του καθολικού σχεδιασμού για μάθηση.

Οι μαθήτριες/-τές με αναπηρίες αντιμετωπίζουν συχνά προκλήσεις στη παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών λόγω π.χ. δυσκολίας κατανόησης του κειμένου και έλλειψης μεταγνωστικών στρατηγικών (Mastropieri, Scruggs, & Graetz, 2003; Swanson, Edmonds, Hairrell, Vaughn, & Simmons, 2011- Faggella-Luby, Graner, Deshler, & Drew, 2012). Για να αντιμετωπιστεί αυτό, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να επιλέγουν και να εφαρμόζουν συμπεριληπτικές μεθόδους, προγράμματα σπουδών και τεχνολογικά εργαλεία. Η έρευνα για την εφαρμογή του ΣΚΜ δίνει έμφαση στην ευελιξία του διδακτικού υλικού, ώστε να ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες των μαθητριών/-τών (Abell, 2006). Η τεχνολογία, όταν ενσωματώνεται στο πλαίσιο του ΣΚΜ, λειτουργεί ως διαμεσολαβητής, ενδυναμώνοντας τις/τους μαθήτριες/-τές και προωθώντας την ανεξαρτησία (Edyburn, 2005). Πρώιμες μελέτες έχουν δείξει την προσαρμοστικότητα και την εξατομίκευση που παρέχουν τεχνολογίες όπως το λογισμικό text-to-speech και τα ψηφιακά μέσα (Basham, Meyer, & Perry, 2010 ; Dalton, Proctor, Uccelli, Mo, & Snow, 2011, Marino et al., 2013). Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενισχύσουν την κατανόηση μέσω της εφαρμογής των πόρων της τεχνολογίας σύμφωνα με το ΣΚΜ, μέσω διαφόρων τακτικών, όπως η σύγκριση της υποστηρικτικής τεχνολογίας με τις γενικές διδακτικές τεχνολογίες (Basham, Israel, & Maynard, 2010) και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της τεχνολογίας στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων (Israel and Marino, 2014).

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι ενώ η τεχνολογία παρέχει πρόσβαση στο περιεχόμενο, δεν αντικαθιστά την ανάγκη για ενσωματωμένη υποστήριξη και διαβάθμιση, που απαιτούνται για ουσιαστική μάθηση.

5.4. Παροχή έγκαιρης ανατροφοδότησης με γνώμονα τη γνώση, τη λήψη αποφάσεων με βάση τα δεδομένα και την παρακολούθηση της προόδου, για την καθοδήγηση της διδασκαλίας των μαθητών.

Η βιβλιογραφία σχετικά με τον Καθολικό Σχεδιασμό για τη Μάθηση (ΣΚΜ) δίνει έμφαση στην ενσωμάτωση της παρακολούθησης της προόδου και την λήψης αποφάσεων με βάση τα δεδομένα στη διδασκαλία. Αυτό περιλαμβάνει ανατροφοδότηση με γνώμονα τη γνώση και την έγκαιρη παρακολούθηση της προόδου, αντλώντας πληροφορίες από τις υπάρχουσες έρευνες (Ardoin, Witt, Connell, & Keonig, 2005, Fuchs, Fuchs, Hamlett, & Allinder, 1991, Stecker, Fuchs, & Fuchs, 2005- Stecker, Lembke, & Foegen, 2008).

Οι Edyburn και Basham, Israel, Graden, Poth και Winston (2010) παρουσιάζουν πώς οι αρχές του ΣΚΜ ευθυγραμμίζονται με την παρακολούθηση της προόδου και λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων.

Οι Edyburn και Basham, Israel, Graden, Poth και Winston (2010) παρουσιάζουν πώς οι αρχές του ΣΚΜ ευθυγραμμίζονται με την παρακολούθηση της προόδου και λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων.

Υποστηρίζουν πολυεπίπεδα συστήματα υποστήριξης (MTSS) που προσαρμόζουν τη διδασκαλία με βάση τα έγκαιρα δεδομένα παρακολούθησης της προόδου. Η ενσωμάτωση τέτοιων πρακτικών στο πλαίσιο του ΣΚΜ είναι ζωτικής σημασίας, καθώς ενισχύει την ανατροφοδότηση των μαθητριών/-των και προάγει την αυτορρύθμιση και την επιμονή (Kaplan & Maehr, 2007- Schunk & Cox, 1986, Zimmerman, 1990). Οι εκπαιδευτρίες/-τές εκπαιδευτικών θα πρέπει να παρέχουν παραδείγματα που βοηθούν τις/τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν πώς το μαθησιακό περιβάλλον επηρεάζει τα μαθησιακά αποτελέσματα και πώς οι στρατηγικές ανατροφοδότησης μπορούν να υποστηρίξουν την εφαρμογή του ΣΚΜ.

5.5. Χρησιμοποιώντας τον Καθολικό Σχεδιασμό για τη Μάθηση, για να σχεδιάσετε, να διδάξετε και να αξιολογήσετε, ενώ εφαρμόζετε σκόπιμα πρακτικές βασισμένες σε αποδείξεις.

Ενώ ο Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση (ΣΚΜ) δεν θεωρείται Πρακτική Βασισμένη σε Στοιχεία (ΠΒΣ), χρησιμεύει ως ένα πλαίσιο στο οποίο μπορούν να ενσωματωθούν οι ΠΒΣ (Cook & dom, 2013). Οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται καθοδήγηση για το πώς να ενσωματώσουν αποτελεσματικά τις ΠΒΣ στο πλαίσιο του ΣΚΜ για βοήθεια διαφορετικών μαθητριών/-τών.

Για να γίνει κατανοητό, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να έχουν παραδείγματα για το πώς οι ΠΒΣ ευθυγραμμίζονται με τις αρχές του ΣΚΜ. Για παράδειγμα, στη διδασκαλία των μαθηματικών, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δείξουν πολλαπλά μέσα αναπαράστασης με τη χρήση πρακτικών μέσων και διαδικτυακών πόρων.

Ομοίως, οι συζητήσεις σχετικά με τις στρατηγικές διδασκαλίας στην ανάγνωση και τη γραφή μπορούν να δώσουν έμφαση σε διάφορους τρόπους έκφρασης και παρακολούθησης της προόδου, ενσωματώνοντας τις κατευθυντήριες γραμμές του ΣΚΜ (Rose & Meyer, 2002). Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να μάθουν να εφαρμόζουν τις ΠΒΑ στο πλαίσιο του ΣΚΜ, εντοπίζοντας εργαλεία που ενισχύουν την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης και περιλαμβάνει ένα ευρύτερο φάσμα μαθητριών/-τών (Meyer & Rose, 2005).

Συγγραφέας: Gert.hurkmans@gmail.com

“

Ο Καθολικός Σχεδιασμός
για τη Μάθηση δεν αφορά
μόνο την
προσβασιμότητα του
υλικού, αλλά και τη
δημιουργία ευέλικτων
περιβαλλόντων μάθησης
που να προσαρμόζονται
σε διαφορετικές/-ούς
μαθήτριες/-τές.

”

*-Το Εθνικό Κέντρο για το Καθολικό
Σχεδιασμό για Μάθηση*

1.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία είναι μια θεμελιώδης έννοια στην εκπαίδευση που συνδέεται στενά με την αναγνώριση της ατομικότητας κάθε μαθήτριας/-τή.

Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι γεμάτες ποικιλομορφία, καθώς κάθε μαθήτρια/-τής είναι ένα μοναδικό ον, με τις δικές της/του πολιτιστικές και προσωπικές εμπειρίες, τα δικά του ενδιαφέροντα και μαθησιακές προτιμήσεις που τις/τους καθιστούν μοναδικές/-ούς. Αναγνωρίζοντας αυτή την αδιαμφισβήτητη αλήθεια, η διαφοροποιημένη διδασκαλία είναι μια παιδαγωγική προσέγγιση που στοχεύει να ανταποκριθεί σε αυτή την ποικιλομορφία, με στόχο την προώθηση της εκπαιδευτικής επιτυχίας για όλες/-ους, συμβάλλοντας στην οικοδόμηση ενός περιβάλλοντος μάθησης χωρίς αποκλεισμούς.

Φυσικά, η έννοια αυτή συνεπάγεται προκλήσεις για την/τον εκπαιδευτικό, οι οποίες περιλαμβάνουν διάφορα στάδια:

- 1.1. Αναγνώριση, ότι μέσα στην τάξη, κάθε μαθήτρια/-τής πρέπει να γίνει κατανοητή/-ός ως ένα μοναδικό ον με συγκεκριμένες και διαφοροποιημένες ανάγκες.
2. Σκέψη για τις διάφορες μορφές διαμορφωτικής αξιολόγησης που θα τους επιτρέψει να αναλύσουν το περιεχόμενο ή έννοιες που απαιτούν πιο εμπειριστατωμένη παρέμβαση.

3. Σκέψη για διαφοροποιημένες στρατηγικές διδασκαλίας για το ίδιο περιεχόμενο που μπορεί να ανταποκριθεί στις/στους μαθήτριες/-τές με διαφορετικά στυλ μάθησης. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι δεν υπάρχει ένας μόνο τρόπος διδασκαλίας που να θεωρείται πιο σωστός από κάποιον άλλον, αλλά μάλλον η ανάγκη χρήσης διαφοροποιημένων στρατηγικών διδασκαλίας που μπορούν να ανταποκριθούν κατάλληλα στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητριών/-τών.
4. Αναδιοργάνωση του χώρου της τάξης, ώστε να γίνει πιο περιεκτικός, φιλόξενος και ευνοϊκός για την ανάπτυξη διαφόρων δραστηριοτήτων. Αυτή η αναδιοργάνωση θα πρέπει να προσαρμόζεται στις δραστηριότητες που έχουν προγραμματιστεί για κάθε ημέρα/τάξη.
5. Δημιουργία πιο ευέλικτης αξιολόγησης με τη χρήση διαφορετικών εργαλείων και προσεγγίσεων, όπως: ατομικές ή/και ομαδικές προφορικές παρουσιάσεις, κουίζ, ερευνητικές εργασίες, σχέδια εργασίας.
6. Κατασκευή υλικού σε διάφορα μέσα που ενισχύουν τη μάθηση όλων των μαθητριών/-τών, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες και τις προτιμήσεις τους.

Η αναγνώριση της διαφορετικότητας στην τάξη είναι απαραίτητη για τον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας (Tomlinson, 2001).

Σκεφτείτε μια συζήτηση στην τάξη: αν όλες/-οι οι μαθήτριες/-τές ήταν ομοιογενείς από άποψη γνώσεων και κοινωνικού υπόβαθρου, η ανταλλαγή ιδεών δεν θα είχε βάθος και δημιουργικότητα (Tomlinson, 1999). Η διαφοροποιημένη διδασκαλία στοχεύει στη συμμετοχικότητα, φιλοξενώντας διαφορετικούς μαθησιακούς ρυθμούς και ανάγκες (Hall, Strangman, & Meyer, 2003).

Αν και συμπληρωματικό του καθολικού σχεδιασμού για Μάθησης (ΣΚΜ), η διαφοροποιημένη διδασκαλία επικεντρώνεται στην προσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας και του περιεχομένου στις/στους μεμονωμένες/-ους μαθήτριες/-τές (Tomlinson, 1999). Ο ΣΚΜ, από την άλλη πλευρά, δίνει έμφαση στη δημιουργία καθολικά προσβάσιμων περιβαλλόντων και υλικών (Tomlinson, 2001). Από την άποψη του περιεχομένου, ο ΣΚΜ προσφέρει ποικίλες αναπαραστάσεις, επιτρέποντας στις/στους μαθήτριες/-τές να επιλέξουν τον τρόπο που μαθαίνουν και εκφράζουν τις γνώσεις τους. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία προσαρμόζει το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το προϊόν με βάση ατομικά ενδιαφέροντα και στυλ. Στρατηγικά, ο ΣΚΜ χρησιμοποιεί ποικίλους πόρους, ενώ η διαφοροποιημένη διδασκαλία χρησιμοποιεί στρατηγικές όπως οι ευέλικτες ομαδοποιήσεις και οι προσαρμοσμένες εργασίες (Tomlinson, 1999).

Σε μια προσπάθεια να αποσαφηνιστεί περαιτέρω η έννοια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, ο Tomlinson (2001) επισημαίνει ορισμένες παρανοήσεις σχετικά με την έννοια που προκύπτει εδώ:

1. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν είναι η "εξατομικευμένη διδασκαλία" των '70. Στα 1970 υπήρχε η ιδέα ότι χρειαζόταν ένα διαφορετικό μάθημα για κάθε μαθήτριά/-τή στην τάξη. Σε αυτή την περίπτωση, αυτό που υποστηρίζουν είναι διαφορετικές, προσαρμόσιμες προσεγγίσεις. Για παράδειγμα, σε ένα συγκεκριμένο σημείο του μαθήματος μπορεί να χρειαστεί μια προσέγγιση ολόκληρης της τάξης, ακολουθούμενη από μια προσέγγιση μικρών ομάδων ή ακόμη και ατομική προσέγγιση, εάν είναι απαραίτητο.

2. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν είναι συνώνυμο του χάους. Υπάρχει μερικές φορές η ιδέα ότι η διαφοροποιημένη διδασκαλία κάνει την τάξη ανεξέλεγκτη ή χαοτική, αλλά αυτή η ιδέα δεν θα μπορούσε να απέχει περισσότερο από την αλήθεια. Στη διαφοροποιημένη διδασκαλία, η/ο εκπαιδευτικός πρέπει να διαχειρίζεται πολλές εργασίες και οδηγίες ταυτόχρονα, αλλά οι μαθήτριες/-τές καταλήγουν να έχουν μια πιο αυτόνομη στάση. Συζητήσεις μεταξύ των μαθητριών/-τών αφορούν το θέμα εργασίας τους και όχι την ακατάλληλη συμπεριφορά, οπότε είναι σημαντικό να μην συγχέεται η δυναμική που έχει δημιουργηθεί.

3. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν είναι απλώς ένας τρόπος δημιουργίας ομοιογενών ομάδων στην τάξη. Αντιθέτως, στη διαφοροποιημένη διδασκαλία οι ομάδες εργασίας θα πρέπει να περιλαμβάνουν μαθήτριες/-τές με δυνατά και αδύναμα σημεία σε διάφορους τομείς και να επιτρέπουν διαφορετικές διαμορφώσεις με την πάροδο του χρόνου, ανάλογα με την ανάγκη των μαθητριών/-τών να ανασυγκροτηθούν για μια συγκεκριμένη εργασία.

4. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν περιλαμβάνει την ιδέα "μια λύση για όλες/-ους". Για να εξηγήσουμε καλύτερα αυτή την έννοια, ας χρησιμοποιήσουμε την περίπτωση των ενδυμάτων, η οποία διευκολύνει στην κατανόηση. Το τέντωμα ενός ρούχου που είναι πολύ μικρό, για να χωρέσει σε όλες/-ους ή το δίπλωμα ενός πολύ μεγάλου ρούχου για τον ίδιο σκοπό δεν είναι αποτελεσματικό. Το πιο αποτελεσματικό είναι να χρησιμοποιείτε το σωστό ρούχο για κάθε στιγμή.

Για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορα εργαλεία για συγκεκριμένους σκοπούς, τα οποία παρατίθενται παρακάτω:

1- Διαγνωστικά εργαλεία. Αυτή είναι μια βασική πτυχή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Χωρίς σωστή διάγνωση, δεν είναι δυνατόν να κατανοήσουμε πού βρίσκονται οι μαθήτριες/-τές και ποιες είναι οι συγκεκριμένες μαθησιακές τους ανάγκες. Ένα καλό διαγνωστικό εργαλείο επιτρέπει να εντοπιστούν τα χαρακτηριστικά κάθε μαθήτριας/-τή, οι δυνατότητές της/του και οι δυσκολίες της/του. Αυτό μπορεί να γίνει με τη χρήση τεστ, ερωτηματολογίων, συνεντεύξεων, παρατηρήσεων ή άλλων μεθόδων.

Παραδείγματα ψηφιακών εργαλείων που βοηθούν στη διάγνωση περιλαμβάνουν:

1.1 Khan academy: προσφέρει περιεχόμενο και αξιολόγηση σε διάφορα θέματα. Καθιστά δυνατή τη διάγνωση των κενών γνώσεων και την προσαρμογή του περιεχομένου σε μεμονωμένες ανάγκες.

1.2 IXL: επιτρέπει τη χρήση ασκήσεων σε διαφορετικά θέματα, επιτρέποντας τη συνεχή αξιολόγηση των επιδόσεων των μαθητριών/-τών.

1.3 Turnitin (Feedback studio): επιτρέπει τον έλεγχο περιεχομένου για το αν είναι πρωτότυπο, καθώς και παροχή λεπτομερούς ανατροφοδότησης σχετικά με τη συγγραφή, τα χαρακτηριστικά ενός κειμένου, εντοπίζοντας κενά και περιοχές για βελτίωση.

1.4 SAT suite of assessments: προσφέρει τεστ για την αξιολόγηση των ικανοτήτων των μαθητών σε διάφορα επίπεδα: ανάγνωση, γραφή και μαθηματικά.

1.5 Seesaw: επιτρέπει τη δημιουργία ψηφιακών χαρτοφυλακίων που επιτρέπουν την προοδευτική παρακολούθηση της εργασίας των μαθητών.

1.6 Moodle: επιτρέπει τη δημιουργία μαθημάτων στα οποία οι μαθήτριες/-τές μπορούν να έχουν πρόσβαση σε συγκεκριμένο περιεχόμενο, χώρο ερωτήσεων, για να υποβάλλουν εργασίες, επιτρέποντας τη συνεχή παρακολούθηση από την/τον εκπαιδευτικό. Επιτρέπει επίσης τη δημιουργία δοκιμασιών που βοηθούν στον εντοπισμό των ελλείψεων των μαθητριών/-τών.

2- Εργαλεία σχεδιασμού: Ο καλός προγραμματισμός των δραστηριοτήτων είναι απαραίτητος, από την οργάνωση των δραστηριοτήτων και των πόρων έως τον καθορισμό των προθεσμιών και των κριτηρίων αξιολόγησης, τα οποία μπορούν να διαφοροποιούνται και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της/του κάθε μαθήτριας/-τή. Αυτό μπορεί να γίνει με τη χρήση σχεδίων μαθήματος, σχεδίων εργασίας, προγραμμάτων μάθησης και πολλών άλλων.

Παραδείγματα ψηφιακών εργαλείων που βοηθούν στον σχεδιασμό μαθημάτων και εργασιών περιλαμβάνουν:

2.1 Google calendar: αυτό είναι ένα εργαλείο τύπου ημερολόγιο στο οποίο μπορείτε να συμπεριλάβετε εκδηλώσεις για μαθήματα ή συναντήσεις και να ορίσετε προθεσμίες για εργασίες.

2.2 Planboard (Chalk): ένα εργαλείο αφιερωμένο στον προγραμματισμό μαθημάτων, σχεδίων μαθήματος και ανάθεσης εργασιών. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εναλλακτική λύση στην πλατφόρμα Moodle.

2.3 Trello: επιτρέπει τη δημιουργία λίστας εργασιών, ορισμό προθεσμιών και συνεργασία σε πραγματικό χρόνο.

2.4 Microsoft OneNote: εφαρμογή που επιτρέπει την οργάνωση ιδεών με χρήση ενοτήτων και σελίδων για τη διαχείριση διαφορετικών θεμάτων.

2.5 Padlet: επιτρέπει τη δημιουργία χαρτοφυλακίων από μαθήτριες/-τές, χρησιμοποιείται ως διαδραστικό αποθετήριο πληροφοριών για τις/τους εκπαιδευτικούς ή για συνεργασία σε πραγματικό χρόνο μεταξύ όλων. Ανάλογα με τον τύπο της δομής του Padlet που χρησιμοποιείται, μπορεί να αποτελέσει ένα εξαιρετικό εργαλείο για τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων, ορατές σε όλες/-ους.

2.6 Evernote: εφαρμογή για την οργάνωση και την καταγραφή περιεχομένου. Επιτρέπει τη δημιουργία σημειωματάρου για διάφορα θέματα, προσθήκη εικόνας, ήχου και σημειώσεων.

3 - Execution Tools: Η ιδέα πίσω από αυτά τα εργαλεία είναι ότι επιτρέπουν τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων διδασκαλίας και μάθησης με διαφορετικό τρόπο, χρησιμοποιώντας διαφορετικές στρατηγικές, μεθοδολογίες και πόρους. Αυτό μπορεί να γίνει χρησιμοποιώντας: σχέδια μαθήματος, εργαστήρια, παιχνίδια, βίντεο, ήχο, εικόνες και πολλών άλλων.

Παραδείγματα ψηφιακών εργαλείων που βοηθούν στην εκτέλεση μαθημάτων και εργασιών περιλαμβάνουν:

3.1 Google Classroom: επιτρέπει τη δημιουργία εικονικών τάξεων όπου οι μαθήτριες/-τές αλληλεπιδρούν με την/τον καθηγήτρια /-τή και τις/τους συμμαθήτριες/-τές τους, παραδίδουν υλικό ή εργασίες και αξιολογούνται.

3.2 Zoom: επιτρέπει τη διεξαγωγή τηλεδιάσκεψης για ανάπτυξη εργασιών μεταξύ μαθητριών/-τών ή απλά για online μαθήματα. Έχει τη δυνατότητα να επιτρέπει τον διαμοιρασμό οθόνης και τη δημιουργία ταυτόχρονων αιθουσών εργασίας για εργασία μικρών ομάδων.

3.3 Microsoft teams: ένα εργαλείο που επιτρέπει βίντεο, διασκέψεις και online συναντήσεις, άμεση συνομιλία και συνεργασία σε πραγματικό χρόνο στο ίδιο έγγραφο μέσω της ενσωμάτωσης των διαφόρων εργαλείων του Microsoft 365, καθώς και άλλες λειτουργίες που είναι εγγενείς σε αυτά τα εργαλεία.

3.4 Nearpod: μια πλατφόρμα που επιτρέπει τη μετατροπή μιας παρουσίασης σε μια διαδραστική εμπειρία, μέσω κουίζ και αξιολογήσεων σε πραγματικό χρόνο.

3.5 Εργαλεία κουίζ (Kahoot, Quizizz, Socrative, Classtime, Plickers, ...): επιτρέπουν τη δημιουργία περιεχομένου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως διαμορφωτική ή αθροιστική αξιολόγηση, αλλά κυρίως να εμπλέξει τις/τους μαθήτριες/-τές σε μια πολύ ενδιαφέρουσα μαθησιακή δυναμική. Κάποια μπορεί να είναι πιο χρήσιμα για διαφοροποίηση στην τάξη από άλλα, επειδή επιτρέπουν στις/στους μαθήτριες/-τές να απαντήσουν στα κουίζ στο δικό τους ρυθμό.

3.6 EdPuzzle: ένα εξαιρετικό εργαλείο για τον έλεγχο της κατανόησης συγκεκριμένου περιεχομένου από τις/τους μαθήτριες/-τές με ερωτήσεις κατά την παρακολούθηση ενός βίντεο.

4- Εργαλεία αξιολόγησης: Τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να καθιστούν δυνατόν να αξιολογηθεί το επίπεδο γνώσεων των μαθητριών/-ών σε ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο, ελέγχοντας τις επιδόσεις τους, αλλά και την πρόοδό τους. Αυτό μπορεί να γίνει με τη χρήση τεστ, εργασιών, παρουσιάσεις, χαρτοφυλάκια, ρουμπρίκες, κλίμακες κ.λπ. Ως ψηφιακά εργαλεία που βοηθούν στην αξιολόγηση, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ορισμένα από αυτά που αναφέρθηκαν, όπως: EdPuzzle, Classtime, Plickers, Google Classroom, μεταξύ άλλων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Google Classroom προσφέρει τη δυνατότητα δημιουργίας ρουμπρίκας αξιολόγησης, η οποία θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει έναν εξαιρετικό τρόπο αξιολόγησης των μαθητριών/-τών.

Έτσι, η διαφοροποιημένη διδασκαλία παρουσιάζεται ως μια παιδαγωγική προσέγγιση που ανταποκρίνεται στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητριών/-τών και, πάνω απ' όλα, αποδεικνύεται ότι είναι χωρίς αποκλεισμούς, λαμβάνοντας υπόψη το υπόβαθρο της/του μαθήτριας/-τή προσωπικά και τους κοινωνικούς και μαθησιακούς όρους. Αυτού του είδους η προσέγγιση δίνει νόημα στο σχολείο γενικότερα, καλύπτοντας τα κενά που υπάρχουν μερικές φορές ανάμεσα σε αυτά που πρέπει να γνωρίζουν οι μαθήτριες/-τές και σε αυτά που πρέπει να κάνουν, για να φτάσουν εκεί.

Μέσω της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, το σχολείο και η εκπαίδευση γενικότερα γίνονται πιο δίκαιες, δημοκρατικές και ουσιαστικές για όλες/-ους, με σεβασμό και εκτίμηση της αναγκαίας ατομικής ποικιλομορφίας.

Διαχείριση τάξης & ιστορίες επιτυχίας

- Επισήμανση με μια ιστορία από το Agrupamento de Escolas de Idães (ΑΕΙ).

Στο ΑΕΙ, στη Πορτογαλία, εφαρμόζεται μια δυναμική αξιολόγησης που σπάει τα πιο παραδοσιακά εμπόδια που συνήθως επικρατούν στα σχολεία. Προς το παρόν, όλες/-οι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να χρησιμοποιούν τουλάχιστον τρία διαφορετικά εργαλεία αξιολόγησης κατά τη διάρκεια κάθε σχολικής περιόδου (το σχολικό έτος χωρίζεται σε τρεις περιόδους). Επιπλέον, πριν από κάθε επίσημη συνοπτική αξιολόγηση πρέπει να προηγείται μια διαμορφωτική αξιολόγηση. Η στρατηγική αυτή επιτρέπει στις/στους εκπαιδευτικούς και τις/τους μαθήτριες/-τές να συνειδητοποιήσουν τα μαθησιακά κενά που υπάρχουν ανά πάσα στιγμή και να προσαρμόσουν τη διδασκαλία στις άμεσες και συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητριών/-τών. Μετά από αυτή τη διαμορφωτική αξιολόγηση, κάθε εκπαιδευτικός πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιήσει διαφοροποιημένη διδασκαλία μόνο για εκείνες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές που εκείνη τη στιγμή παρουσιάζουν κάποια κενά ή αδυναμίες.

“

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν είναι μια προσέγγιση που ταιριάζει σε όλες/-ους- πρόκειται για την προσαρμογή της διδασκαλίας, ώστε να ανταποκρίνεται στις διαφορετικές ανάγκες κάθε μαθήτριας/-τή στην τάξη.

”

-Carol Ann Tomlinson

1.3 Πολυαισθητηριακή μάθηση

Η πολυαισθητηριακή μάθηση είναι μια καινοτόμος παιδαγωγική προσέγγιση που αναγνωρίζει και εκτιμά τη σημασία των διαφόρων αισθήσεων στη διαδικασία απόκτησης της γνώσης, με στόχο την παροχή μιας ολοκληρωμένης εκπαιδευτικής εμπειρίας.

Ενώ παραδοσιακά η διδασκαλία επικεντρώνεται στην ακοή και την όραση, η πολυαισθητηριακή μάθηση διευρύνει την έννοια αυτή, για να ενσωματώσει διαφορετικές αισθητηριακές μεθόδους, όπως αφή, όσφρηση και γεύση. Αυτή η πιο ολιστική προσέγγιση επιτρέπει την εξυπηρέτηση μαθητριών/-τών με διαφορετικούς μαθησιακούς ρυθμούς ή δυσκολίες, δυσλεξία ή άλλες δυσκολίες (Main, 20 21).

Όταν οι εκπαιδευτικοί υιοθετούν τη μεθοδολογία της πολυαισθητηριακής μάθησης, διευκολύνουν την απόκτηση γνώσεων των μαθητριών/-τών και αναλαμβάνουν την ενεργό προσέγγιση της ένταξης στην τάξη. Στην πραγματικότητα, η προσέγγιση αυτή είναι σημαντική όχι μόνο επειδή διευκολύνει τη μάθηση, αλλά και επειδή αποτελεί ένδειξη ότι η/ο εκπαιδευτικός αναγνωρίζει και εκτιμά την ατομικότητα και τους διαφορετικούς ρυθμούς και στυλ μάθησης της/του καθεμιάς/καθενός μέσα στην τάξη.

1. Αρχές που διέπουν την πολυαισθητηριακή μάθηση

Η πολυαισθητηριακή μάθηση έχει μια σειρά από αρχές οι οποίες επισημαίνονται παρακάτω:

-Ολιστική σύνδεση με το περιεχόμενο: Η προσέγγιση αυτή υποστηρίζει μια εκπαιδευτική εμπειρία στην οποία οι μαθήτριες/-τές εμπλέκουν πολλαπλές αισθήσεις κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας. Επιπλέον, κάνουν την εκπαιδευτική εμπειρία πιο εμπλουτισμένη, ποικιλόμορφη και πληρέστερη, ενισχύει την απόκτηση γνώσεων δημιουργώντας συνδέσεις μεταξύ των μαθητριών/-τών και του περιεχομένου, καθιστώντας τη μάθηση πιο ουσιαστική.

-Αναγνώριση της ατομικότητας των μαθητριών/-τών: η πολυαισθητηριακή προσέγγιση της μάθησης προϋποθέτει ότι κάθε μαθήτρια/-τής είναι μοναδική/-ός, έχει το δικό της/του μαθησιακό στυλ και διαφορετικές ανάγκες. Αυτό σημαίνει ότι η μάθηση λαμβάνει υπόψη τη διαφορετικότητα και, πάνω απ' όλα, τη σέβεται.

-Ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής: η μεθοδολογία αυτή παρέχει μαθήματα στα οποία οι μαθήτριες/-τές έχουν κίνητρο να μάθουν, να κατανοήσουν τη γνώση και, κατά συνέπεια, να βελτιώσουν τη συγκράτηση και την κατανόηση του περιεχομένου που μελετάται.

Η χρήση των διαφορετικών αισθήσεων από τις/τους μαθήτριες/-τές διεγείρει επίσης την περιέργειά τους και την αλληλεπίδρασή τους με το περιεχόμενο.

2. Εφαρμογή της πολυαισθητηριακής μάθησης στην τάξη

Η εφαρμογή της πολυαισθητηριακής μάθησης στην τάξη περιλαμβάνει τη χρήση μιας ποικιλίας προσεκτικά σχεδιασμένων στρατηγικών, ώστε να έχει το επιθυμητό μαθησιακό αποτέλεσμα. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να απευθύνονται στη χρήση όλων των αισθήσεων των μαθητριών/-τών.

Ενδεικτικά, για να γίνει πιο κατανοητή η έννοια, παραθέτουμε μερικές διαφορετικές στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορα θέματα:

-Τα απτικά υλικά στα μαθηματικά - η χρήση απτικών υλικών μπορεί να αποτελέσει μεγάλο σύμμαχο στη διδασκαλία των μαθηματικών. Καθώς αυτό το θέμα είναι μερικές φορές τόσο αφηρημένο, η χρήση υλικών αφής, όπως τουβλάκια ή στερεά επιτρέπει στις/στους μαθήτριες/-τές να βιώσουν τη μάθησή τους μέσω του χειρισμού και της συγκεκριμένης απεικόνισης των αντικειμένων. Επιπλέον, οι χάντρες ή τα τουβλάκια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αναπαράσταση των αριθμών, απλοποιώντας την εκμάθηση των πράξεων όπως η πρόσθεση και η αφαίρεση, καθιστώντας τη διαδικασία πιο απτή και συγκεκριμένη για τις/τους μαθήτριες/-τές.

-Πολυαισθητηριακή ανάγνωση - στην περίπτωση της ανάγνωσης, οι μαθήτριες/-τές μπορούν να διεγείρονται μέσω διαφορετικών προσεγγίσεων, όπως η δραματοποίηση του κειμένου, η χρήση τραγουδιών σχετικών με το περιεχόμενο ή η εισαγωγή οπτικών μέσων σχετικών με το περιεχόμενο, τους χαρακτήρες ή το θέμα.

-Εργασία στο λεξιλόγιο στη μητρική γλώσσα ή ξένη γλώσσα - στα γλωσσικά μαθήματα (μητρικής ή ξένης γλώσσας), το λεξιλόγιο μπορεί να διευρυνθεί με τη χρήση οσμών ή γεύσεων που συνδέονται με τις λέξεις που έμαθε. Αυτή η στρατηγική θα βοηθήσει τις/τους μαθήτριες/-τές να απομνημονεύσουν το απαραίτητο γλωσσικό περιεχόμενο.

-Χρησιμοποιώντας τους ήχους - η εξερεύνηση ακουστικών πόρων, όπως τραγούδια, ομοιοκαταληξίες και ήχοι, μπορεί να είναι μια εξαιρετική εναλλακτική λύση για την τόνωση των μαθητριών/-των, με έλλειψη προσοχής και δημιουργικότητας. Αυτή η προσέγγιση μπορεί επίσης να είναι σημαντική για την εκμάθηση της προφοράς λέξεων, τον τονισμό και το ρυθμό.

-Μάθηση των φυσικών επιστημών για τις/τους μικρότερες/-ους μαθήτριες/-τές - δραστηριότητες που περιλαμβάνουν την απτική εξερεύνηση όπως τα φυτά, οι πέτρες ή άλλα υλικά μπορούν να προκαλέσουν την επιστημονική περιέργεια των νέων. Η χρήση οσμών που σχετίζονται με φυσικά στοιχεία μπορεί επίσης να διευκολύνει τη μάθηση μέσω μιας πλήρους πολυαισθητηριακής εμπειρίας.

-Μάθηση της ιστορίας με διαδραστικό τρόπο - χρήση δραστηριοτήτων που προσομοιώνουν ιστορικά γεγονότα, όπως μεσαιωνικοί χοροί ή δραματοποιήσεις, μπορεί να είναι μια ιδιαίτερα αποτελεσματική στρατηγική για την επεξεργασία του ιστορικού περιεχομένου με πιο ουσιαστικό τρόπο, καθώς επιτρέπει τη διατήρηση της μάθησης με βαθύτερο και πιο ελκυστικό τρόπο.

-Χρήση οπτικών βοηθημάτων με νόημα - η χρήση οπτικών βοηθημάτων με νόημα, όπως χάρτες, εικόνες, γραφήματα και βίντεο, μπορεί να διευκολύνει την απομνημόνευση και την κατανόηση. Στο μάθημα της Γεωγραφίας, για παράδειγμα, θα ήταν επωφελής η χρήση διαδραστικών χαρτών ή σφαίρες, για να καλύψουν τη θέση των χωρών και των ηπείρων.

Εκτός από την εξασφάλιση πιο δυναμικών μαθημάτων, τα παραπάνω παραδείγματα βοηθούν επίσης τις/τους μαθήτριες/-τές να συγκρατήσουν καλύτερα τις πληροφορίες ή το περιεχόμενο που επεξεργάζονται. Στην πραγματικότητα, η πολυαισθητηριακή μάθηση έχει πολλά οφέλη για τις/τους μαθήτριες/-τές, όπως:

-Βελτιωμένη διατήρηση και κατανόηση του περιεχομένου. Αυτό είναι ένα από τα κύρια οφέλη αυτής της στρατηγικής διδασκαλίας. Η εμπλοκή των διαφόρων αισθήσεων, ταυτόχρονα προωθεί την οικοδόμηση βαθύτερων συνδέσεων με τις πληροφορίες που παρουσιάστηκαν ή το περιεχόμενο που επεξεργάστηκαν. Η μακροπρόθεσμη απομνημόνευση τελικά επωφελείται από αυτή την ολιστική προσέγγιση στην τάξη.

-Προσαρμογή σε διαφορετικά στυλ μάθησης. Όλες/-οι οι μαθήτριες/-τές έχουν μοναδικά χαρακτηριστικά και διαφορετικούς τρόπους μάθησης. Η πολυαισθητηριακή μάθηση λαμβάνει υπόψη τις ατομικότητες και τις σέβεται, παρέχοντας διαφορετικούς τρόπους αλληλεπίδρασης και μάθησης μέσω διαφορετικών αισθήσεων. Αν κάποιες/-οι μαθήτριες/-τές είναι περισσότερο οπτικοί, άλλες/-οι περισσότερο ακουστικοί, κινησιοαισθητικοί ή απτικοί. Αν η μάθηση εξυπηρετεί όλες τις αισθήσεις, οι μαθήτριες/-τές θα μάθουν ανεξάρτητα από το μαθησιακό τους στυλ.

-Ενσωμάτωση μαθητριών/-τών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Περιλαμβάνοντας δραστηριότητες που απευθύνονται στη χρήση διαφορετικών αισθήσεων, η/ο εκπαιδευτικός προωθεί την ένταξη όλων των μαθητριών/-τών μέσω διαφορετικών αισθητηριακών ερεθισμάτων, ακόμη και εκείνων που μπορεί να έχουν προβλήματα όρασης ή ακοής ή άλλες ειδικές ανάγκες.

-Διέγερση της δημιουργικότητας και της φαντασίας. Η χρήση διαφορετικών αισθήσεων στη μάθηση όχι μόνο διευκολύνει την κατανόηση του περιεχομένου που επεξεργάζεται, αλλά διεγείρει επίσης τη δημιουργικότητα και τη φαντασία μέσω του δυναμικού και ελκυστικού μαθησιακού περιβάλλοντος στο οποίο οι μαθήτριες/-τές τοποθετούνται.

Φυσικά, αυτή η προσέγγιση αποτελεί επίσης μεγάλη πρόκληση για την/τον εκπαιδευτικό, η/ο οποία/-ος πρέπει να επανεφεύρει και να προσαρμόσει ορισμένες από τις πρακτικές της/του. Ωστόσο, καθώς γίνονται πιο επαγγελματίες, πρέπει να γνωρίζουν καλά αυτή τη μεθοδολογία και να αναγνωρίζουν τα οφέλη για τις/τους μαθήτριες/-τές τους, τα κίνητρα που μπορούν να βοηθήσουν να ξεπεραστούν ορισμένα από τα εμπόδια ή τις προκλήσεις που προσδιορίζονται παρακάτω:

-Προκλήσεις όσον αφορά την προετοιμασία του υλικού: μια από τις κύριες προκλήσεις αυτής της προσέγγισης είναι η ανάγκη για την/τον εκπαιδευτικό να προετοιμάσει διάφορα υλικά και πόρους που ενσωματώνουν τις διαφορετικές αισθήσεις στην εκμάθηση του ίδιου θέματος ή περιεχομένου. Αυτό μπορεί να προϋποθέτει τη συμμετοχή της/του εκπαιδευτικού στην προετοιμασία απτικών, οπτικών, ακουστικών, οσφρητικών και γευστικών υλικών για κάθε μάθημα.

Αυτό σημαίνει ότι η/ο εκπαιδευτικός πρέπει να δαπανήσει σημαντικό χρόνο και προσπάθεια για το ήδη πολύπλοκο έργο της προετοιμασίας των μαθημάτων.

-Προκλήσεις όσον αφορά τη διαχείριση του χρόνου της τάξης: η χρήση διαφορετικού υλικού για το ίδιο περιεχόμενο μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του χρόνου που απαιτείται για την κάλυψη των διαφορετικών εννοιών. Η πολυαισθητηριακή μάθηση θα χρειαστεί επομένως προσεκτική και αυστηρή διαχείριση του χρόνου που απαιτείται για τη διδασκαλία κάθε περιεχομένου, προσαρμόζοντας τις δραστηριότητες με ευελιξία προκειμένου να διδαχθεί ολόκληρο το πρόγραμμα σπουδών του αντικειμένου.

-Προκλήσεις όσον αφορά την ανάγκη για συνεχή προσαρμογή: δεδομένου ότι κάθε μαθήτρια/-τής είναι μοναδική/-ός και ανταποκρίνεται διαφορετικά στα ερεθίσματα, η/ο εκπαιδευτικός πρέπει να είναι προετοιμασμένη/-ος για την ανάγκη να προσαρμόζει συνεχώς τα υλικά. Αυτό το άνοιγμα και η ευελιξία από την πλευρά της/του εκπαιδευτικού θα προσφέρει μια βαθιά πολυαισθητηριακή μαθησιακή εμπειρία για τις/τους μαθήτριες/-τές, όπου όλες/-οι μπορούν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τη μάθησή τους.

-Προκλήσεις κατάρτισης: αυτή η παιδαγωγική μέθοδος απαιτεί από τις/τους εκπαιδευτικούς να έχουν ειδική κατάρτιση στον τομέα αυτό, προκειμένου να έχουν μια ευρύτερη κατανόηση της έννοιας και των χαρακτηριστικών της, έτσι ώστε να μπορούν να ενδυναμωθούν και να τη χρησιμοποιήσουν.

-Προκλήσεις όσον αφορά την αλλαγή μεθοδολογίας στην εκπαιδευτική κουλτούρα: η εφαρμογή της πολυαισθητηριακής προσέγγισης προϋποθέτει την αναγνώριση της ανάγκης για αλλαγή των πιο παραδοσιακών προσεγγίσεων και τη συνακόλουθη αναγνώριση ότι αυτή η προσέγγιση μπορεί να μην είναι κατάλληλη για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές.

Ενώ οι προκλήσεις είναι μια πραγματικότητα, είναι επίσης αλήθεια ότι υπάρχουν θετικές πτυχές που πρέπει να τονιστούν και που θα μπορούσαν να αποτελέσουν ενθάρρυνση για την υιοθέτηση αυτής της προσέγγισης.

Πρώτον, ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει η τεχνολογία και δεύτερον, την απαραίτητη συνεργασία και το υλικό για ανταλλαγή μεταξύ των εκπαιδευτικών που μπορεί να προκύψει από τη χρήση αυτής της προσέγγισης.

Η χρήση της τεχνολογίας σε πολυαισθητηριακά μαθησιακά περιβάλλοντα μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην υιοθέτηση αυτής της προσέγγισης. Οι ψηφιακοί πόροι και η χρήση εικονικής ή επαυξημένης πραγματικότητας μπορούν να κάνουν τα μαθήματα πιο δυναμικά, ελκυστικά και ουσιαστικά για τις/τους μαθήτριες/-τές. Επιπλέον, υπάρχουν δωρεάν και διαισθητικές εκπαιδευτικές πλατφόρμες που μπορούν εύκολα να χρησιμοποιηθούν από την/τον εκπαιδευτικό. Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών και η ανταλλαγή διδακτικού υλικού βοηθά κατά την υιοθέτηση αυτής της μεθοδολογίας.

Εκτός από τη μείωση της προσπάθειας που απαιτείται για την προετοιμασία του υλικού, θα μπορούσε να ευνοήσει η ανταλλαγή προσωπικών εμπειριών σχετικά με ποιο είναι το κατάλληλο υλικό για κάθε περίπτωση, προωθώντας την πραγματική μάθηση από ομοτίμους και τη βελτίωση της πρακτικής διδασκαλίας. Επιπλέον, μπορεί να ευνοήσει την ανάδυση κοινοτήτων πρακτικής, τόσο σε επίπεδο σχολείου όσο και σε ευρύτερα επίπεδα. Οι κοινότητες αυτές μπορούν να επωφεληθούν από τη χρήση ψηφιακών πλατφορμών που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην πλήρη υιοθέτηση αυτής της μεθοδολογίας.

Οι πλατφόρμες αυτές, εάν χρησιμοποιηθούν, θα πρέπει να επιτρέπουν:

- Να φιλοξενούν το υλικό που έχει δημιουργηθεί, επιτρέποντας τη χρήση ή την προσαρμογή του από άλλες/-ους εκπαιδευτικούς. Σε αυτή την περίπτωση, συνιστάτε η αδειοδότηση του περιεχομένου μέσω αδειών Creative Commons,
- Επικοινωνία μεταξύ των χρηστών, μέσω σύγχρονων καναλιών συνομιλίας ή ασύγχρονων φόρουμ,
- Ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών ή ομιλίες από εμπειρογνώμονες. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα πρέπει να προωθούνται από τις/τους διαχειριστές της πλατφόρμας σε χρονικά διαστήματα που θα καθοριστούν.

Εν κατακλείδι, η πολυαισθητηριακή μάθηση δεν είναι μόνο μια παιδαγωγική στρατηγική, είναι μια δέσμευση για αναγνώριση και εκτίμηση της ιδιαιτερότητας της/του καθεμιάς/καθενός ως ένα ενιαίο πρόσωπο με χαρακτηριστικά που δεν μπορούν να αγνοηθούν.

Ενσωματώνοντας ένα εύρος αισθήσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία, οι εκπαιδευτικοί όχι μόνο εμπλουτίζουν την μαθησιακή εμπειρία, αλλά και παρέχουν ευκαιρίες για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές, καθιστώντας τα μαθήματά τους πιο δίκαια. Η πολυαισθητηριακή προσέγγιση υπογραμμίζει τη σημασία της αναγνώρισης και του σεβασμού και της ποικιλομορφίας που ενυπάρχει στα μαθησιακά στυλ, προωθώντας μια πιο περιεκτική και προσβάσιμη εκπαιδευτική διαδικασία. Παρά την παρουσίαση ορισμένων προκλήσεων εφαρμογής, ιδίως όσον αφορά την προετοιμασία του υλικού, τον χρόνο στην τάξη διαχείριση, την ανάγκη για συνεχή προσαρμογή, η ανάγκη για κατάρτιση και αλλαγή των εκπαιδευτικών παραδειγμάτων, είναι αδιαμφισβήτητη και τα οφέλη είναι πολλά και αντισταθμίζουν τους περιορισμούς. Η ικανοποίηση των ειδικών μαθησιακών αναγκών όλων των μαθητριών/-τών πρέπει να είναι ο απώτερος στόχος κάθε εκπαιδευτικού, οπότε η πολυαισθητηριακή προσέγγιση, λόγω των πλεονεκτημάτων της, θα πρέπει να αποτελεί βασική στρατηγική μάθησης στις τάξεις.

“

Η πολυαισθητηριακή
μάθηση
εμπλέκει τις διάφορες
αισθήσεις των
μαθητριών/-τών,
προωθώντας τη
βαθύτερη κατανόηση
και εκμάθηση της ύλης.

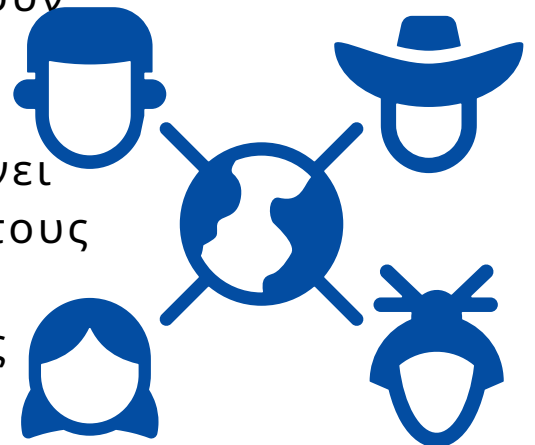
”

-Linda Hodgdon

1.4 Πολιτισμικά Προσαρμοσμένη Διδασκαλία (ΠΠΔ)

1. Ο ορισμός της Πολιτισμικά Προσαρμοσμένης Διδασκαλίας

Η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία είναι μια διδακτική προσέγγιση που σέβεται και εκτιμά τις διαφορετικές καταβολές και εμπειρίες των μαθητριών/-τών (Vanhus, 2008). Η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία έχει να κάνει με τη διασφάλιση ότι όλες/-οι οι μαθήτριες/-τές αισθάνονται σεβασμό και εκτίμηση στην αίθουσα διδασκαλίας. Αυτή η προσέγγιση περιλαμβάνει την εοιμόρφωση των εκπαιδευτικών σχετικά με τους διαφορετικούς πολιτισμούς, τις γλώσσες και τις εμπειρίες ζωής που φέρνουν οι μαθήτριες/-τές στην τάξη. Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν αυτή τη γνώση, για να κάνουν τα μαθήματά τους πιο σχετικά και προσιτά σε όλες/-ους. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι πρέπει να συμπεριληφθούν ιστορίες, παραδείγματα και δραστηριότητες που αντικατοπτρίζουν τις διαφορετικές καταβολές των μαθητριών/-τών. Ο στόχος είναι να βοηθηθεί κάθε μαθήτρια/-τής να νιώσει ότι συμπεριλαμβάνεται και έτσι να δοθούν οι καλύτερες δυνατές ευκαιρίες να πετύχουν στο σχολείο. Αυτός ο τύπος διδασκαλίας όχι μόνο βελτιώνει τη μάθηση, αλλά βοηθά επίσης τις/τους μαθήτριες/-τές να αισθάνονται ότι τις/τους καταλαβαίνουν και τις/τους εκτιμούν για αυτό που είναι.

2. Η ιστορική εξέλιξη

Η Πολιτισμικά Προσαρμοσμένη Διδασκαλία (ΠΠΔ) έχει αναδειχθεί ως ένα κομβικό παιδαγωγικό πλαίσιο που έχει τις ρίζες του στην αναγνώριση των διαφορετικών πολιτισμικών υπόβαθρων και εμπειριών των μαθητριών/-τών στα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Η προέλευσή της μπορεί να εντοπιστεί στα πολιτικά δικαιώματα, κινήματα του 1960s και 1970s στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου εκπαιδευτικοί και ακτιβιστές υπερασπίστηκαν εκπαιδευτικές πρακτικές που αναγνώριζαν και σεβάστηκαν τις πολιτιστικές ταυτότητες των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.

Επηρεασμένη από μελετητές όπως Gloria Ladson-Billings και η Geneva Gay, η ΠΠΔ κέρδισε την προβολή της στα τέλη της δεκαετίας του 20ου αιώνα ως απάντηση στην ανεπάρκεια των παραδοσιακών εκπαιδευτικών συστημάτων στην κάλυψη των αναγκών, των πολιτισμικά και γλωσσικά διαφορετικών μαθητριών/-τών. Από τότε, η ΠΠΔ έχει εξελιχθεί σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που επιδιώκει να δημιουργήσει περιβάλλοντα μάθησης χωρίς αποκλεισμούς, ισότιμα, επιβεβαιώνοντας την πολιτισμική αξία των μαθητριών/-των με διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα, προωθώντας την κοινωνική δικαιοσύνη και αμφισβητώντας τις συστημικές ανισότητες στην εκπαίδευση. Μέσω αυτής, δίνεται έμφαση στην πολιτιστική επικύρωση, τη συνάφεια και την ανταπόκριση, η ΠΠΔ συνεχίζει να διαμορφώνει τον εκπαιδευτικό διάλογο και την πρακτική, προσφέροντας ένα μετασχηματιστικό όραμα για τη διδασκαλία και τη μάθηση στον 21ο αιώνα.

3. Κατανόηση της πολιτισμικά προσαρμοσμένης διδασκαλίας (pt. 1)

Η κατανόηση της πολιτισμικά προσαρμοσμένης διδασκαλίας υπερβαίνει την απλή συνειδητοποίηση της διαφορετικότητας- ενσωματώνει μια βαθιά εκτίμηση για το μοναδικό υπόβαθρο και την ταυτότητα κάθε μαθήτριας/-τή. Ξεκινά με μια δέσμευση για την αναγνώριση και την εκτίμηση των διαφορετικών πολιτισμών, γλωσσών και εμπειριών που υπάρχουν στην τάξη.

Αγκαλιάζοντας αυτή την ποικιλομορφία, οι εκπαιδευτικοί δημιουργούν ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, όπου κάθε μαθήτριας/-τής αισθάνεται ότι την/τον βλέπουν, την/τον ακούνε και την/τον σέβονται. Περιεκτικά υλικά μάθησης και δραστηριότητες παίζουν καθοριστικό ρόλο στην εξασφάλιση ότι όλες/-οι οι μαθήτριες/-τές αισθάνονται ότι εκπροσωπούνται στο πρόγραμμα σπουδών, προωθώντας την αίσθηση του ανήκειν και της ενδυνάμωσης.

Επιπλέον, η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία τονίζει τη σημασία της ενεργού ενσωμάτωσης των μαθητριών/-των με πολιτισμικό υπόβαθρο στη μαθησιακή διαδικασία. Αυτό συνεπάγεται την ενσωμάτωση πολιτισμικά σχετικών παραδειγμάτων, προοπτικών και παραδόσεων στα σχέδια μαθημάτων, εμπλουτίζοντας έτσι την εκπαιδευτική εμπειρία και τιμώντας τις βιωμένες εμπειρίες των μαθητριών/-τών.

Τελικά, η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία έχει τις ρίζες της σε ένα βαθύ σεβασμό για τις διαφορετικές ταυτότητες και τη συμβολή κάθε ατόμου στην κοινότητα της τάξης.

Εκτιμήστε την ποικιλομορφία:

Η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία συνεπάγεται μια πολύπλευρη προσέγγιση που ξεκινά με την εκτίμηση της διαφορετικότητας. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναγνωρίσουν και να γιορτάσουν την ποικιλομορφία των πολιτισμών που εκπροσωπούνται μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας, αναγνωρίζοντας τα μοναδικά έθιμα, τις γλώσσες και τις εμπειρίες που φέρνει η/ο κάθε μαθήτρια/-τής. Εκτιμώντας και σεβόμενοι αυτά τα διαφορετικά υπόβαθρα, οι εκπαιδευτικοί δημιουργούν ένα περιβάλλον όπου οι μαθήτριες/-τές αισθάνονται ότι τους σέβονται, τους κατανοούν και δέχονται τις ταυτότητες τους.

Ένταξη στη μάθηση:

Η ενσωμάτωση της συμπερίληψης σε κάθε πτυχή της μάθησης είναι μια άλλη κρίσιμη πτυχή της Πολιτισμικά Προσαρμοσμένης Διδασκαλίας. Είναι σημαντικό κάθε μαθήτρια/-τής να αισθάνεται ότι εκπροσωπείται και συμπεριλαμβάνεται στην τάξη, είτε μέσω της επιλογής βιβλίων και παραδειγμάτων μαθημάτων είτε μέσω της τοποθέτησης πολιτισμικά σχετικών αφισών στους τοίχους. Εξασφαλίζοντας ότι το υλικό και οι δραστηριότητες του μαθήματος αντικατοπτρίζουν τις διαφορετικές εμπειρίες όλων των μαθητριών/-τών, οι εκπαιδευτικοί ενισχύουν την αίσθηση του ανήκειν και της αποδοχής μεταξύ των μαθητριών/-τών τους.

Σεβασμός σε όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές:

Ο σεβασμός προς όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές είναι θεμελιώδης για τη Πολιτισμικά Προσαρμοσμένη Διδασκαλία. Πέρα από την απλή καλή μεταχείριση των μαθητριών/-τών, περιλαμβάνει την ενεργή ενσωμάτωση των πολιτισμών τους στο περιβάλλον της τάξης και στο πρόγραμμα σπουδών.

Αυτό μπορεί να είναι τόσο απλό όσο η αναγνώριση και η εφαρμογή εθνοτικών εορτών ή την ενσωμάτωση πολιτισμικά σχετικών παραδειγμάτων και προοπτικών στα σχέδια μαθημάτων. Αγκαλιάζοντας την πολιτισμική ποικιλομορφία στην τάξη, οι εκπαιδευτικοί επιδεικνύουν τη δέσμευσή τους να τιμούν και να αναδεικνύουν την πολιτισμική ταυτότητα κάθε μαθήτριας/-τή.

4. Πώς να εφαρμόσετε τη Πολιτισμικά Προσαρμοσμένη Διδασκαλία

Η εφαρμογή της πολιτισμικά προσαρμοσμένης διδασκαλίας προϋποθέτει μια σκόπιμη προσέγγιση του προγράμματος σπουδών, του σχεδιασμού διδακτικών στρατηγικών και πρακτικών στην τάξη που τιμούν και αντανakλούν το πολιτιστικό υπόβαθρο των μαθητριών/-τών. Μια βασική πτυχή είναι να ενσωματώνουν διαφορετικές προοπτικές, εμπειρίες και φωνές στο πρόγραμμα σπουδών, διασφαλίζοντας ότι τα υλικά μάθησης είναι πολιτισμικά συναφή και χωρίς αποκλεισμούς (Gay, 2000). Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την επιλογή κειμένων, πόρων και παραδειγμάτων που ανταποκρίνονται στις πολιτισμικές ταυτότητες και εμπειρίες των μαθητριών/-τών (Ladson-Billings, 1995).

Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να προωθούν ένα πολιτισμικά προσαρμοσμένο περιβάλλον στην τάξη με την προώθηση του ανοικτού διαλόγου, του αμοιβαίου σεβασμού και της εκτίμησης των διαφορετικών προοπτικών (Nieto, 2002). Ενθαρρύνοντας τις/τους μαθήτριες/-τές να μοιράζονται το πολιτιστικό τους υπόβαθρο, τις παραδόσεις και τις ιστορίες δημιουργώντας την αίσθηση του ανήκειν και επικυρώνοντας την ταυτότητά τους (Howard, 1999). Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να προσπαθήσουν να αναπτύξουν πολιτισμικά προσαρμοσμένες στρατηγικές διδασκαλίας που ανταποκρίνονται σε διαφορετικά στυλ και προτιμήσεις μάθησης (Milner, 2015), επιτρέποντας στις/στους μαθήτριες/-τές να ασχοληθούν με το υλικό, με τρόπους που έχουν νόημα και σχετίζονται με τις εμπειρίες τους.

Ενσωματώνοντας ενεργά πολιτισμικά προσαρμοσμένες πρακτικές στις μεθοδολογίες διδασκαλίας, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν ένα μαθησιακό περιβάλλον που γιορτάζει την ποικιλομορφία, προωθεί την ισότητα και δίνει τη δυνατότητα σε όλες/-ους τις/ τους μαθήτριες/-τές να επιτύχουν.

Προσαρμογή του προγράμματος σπουδών

Έλεγχος των μαθημάτων και σκέψη για το πώς μπορούν να ενσωματωθούν διαφορετικές πολιτισμικές προοπτικές. Αυτό θα μπορούσε να σημαίνει την επιλογή κειμένων γραμμένων από συγγραφείς με διαφορετικές εθνικότητες ή χρησιμοποιώντας ιστορικά παραδείγματα από διάφορες κουλτούρες. Στόχος είναι να διευρυνθεί η κατανόηση και εκτίμηση του κόσμου των μαθητριών/-τών.

Χρήση ποικίλων μεθόδων διδασκαλίας

Διαφορετικές/-οί μαθήτριες/-τές μαθαίνουν με διαφορετικούς τρόπους και το πολιτισμικό τους υπόβαθρο μπορεί να τους επηρεάσει. Κάποιες/-οι μπορεί να προτιμούν την ομαδική εργασία, ενώ άλλες/-οι μπορεί να επωφεληθούν από οπτικά βοηθήματα ή πρακτικές δραστηριότητες. Είναι προτιμότερο να γίνεται χρήση μιας ποικιλίας μεθόδων διδασκαλίας για την αποτελεσματική προσέγγιση κάθε μαθήτρια/-τή.

Προετοιμασία μέσω κατάρτισης

Για να αισθανθούν οι εκπαιδευτικοί σίγουρες/-οι ότι διδάσκουν με τον κατάλληλο τρόπο, ίσως χρειαστεί να μάθουν και οι ίδιες/-οι. Αναζητήστε σχετικά με την πολιτισμική επάρκεια και την εκπαίδευση κατά των προκαταλήψεων, ή πόρους και υποστήριξη από συναδέλφισσες/-φους εκπαιδευτικούς που έχουν εμπειρία στη διδασκαλία με πολιτισμική ανταπόκριση.

5. Οφέλη και προκλήσεις

Τα οφέλη της πολιτισμικά προσαρμοσμένης διδασκαλίας είναι πολύπλευρα. Πρώτον, ενισχύει το αίσθημα του ανήκειν και της επικύρωσης μεταξύ των μαθητριών/-τών, ιδίως εκείνων που έρχονται από περιθωριοποιημένα περιβάλλοντα, οδηγώντας σε αυξημένη συμμετοχή και κίνητρα στη μαθησιακή διαδικασία (Gay, 2000). Η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία προάγει επίσης την ακαδημαϊκή επιτυχία αναγνωρίζοντας και αξιοποιώντας τις ποικίλες πολιτισμικές δυνάμεις και τα πλεονεκτήματα των μαθητριών/-τών, ενισχύεται έτσι η συνολική ακαδημαϊκή τους απόδοση και επίδοση (Ladson-Billings, 1995). Επιπλέον, καλλιεργεί ένα πιο περιεκτικό και δίκαιο μαθησιακό περιβάλλον, όπου όλοι οι μαθήτριες/-τές αισθάνονται ότι εκτιμώνται, σέβονται και έχουν τη δυνατότητα να επιτύχουν (Nieto, 2002).

Ωστόσο, η εφαρμογή της πολιτισμικά προσαρμοσμένης διδασκαλίας μπορεί να δημιουργήσει αρκετές προκλήσεις για τις/τους εκπαιδευτικούς. Μια σημαντική πρόκληση είναι ο εντοπισμός και η ενσωμάτωση πολιτισμικά συναφών πόρων και υλικών που αντιπροσωπεύουν με ακρίβεια τις εμπειρίες και το υπόβαθρο διαφορετικών μαθητικών πληθυσμών (Howard, 1999). Επιπλέον, η προσαρμογή των διδακτικών στρατηγικών για την αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών των διαφορετικών μαθητριών/-τών απαιτεί συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη και κατάρτιση (Milner, 2015). Επίσης, η αντιμετώπιση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών ρυθμίσεων και η προώθηση της πολιτισμικής επάρκειας των εκπαιδευτικών μπορεί να είναι πολύπλοκη και χρονοβόρα προσπάθεια (Gorski & Swalwell, 2015).

6. Συμπέρασμα

Η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία αποτελεί ένα ισχυρό πλαίσιο για την προώθηση της ισότητας, την ένταξη και την ακαδημαϊκή επιτυχία σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Εκτιμώντας και ενσωματώνοντας το πολιτισμικό υπόβαθρο, τις γλώσσες και τις εμπειρίες στη μαθησιακή διαδικασία, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον όπου όλοι οι μαθήτριες/-τές θα αισθάνονται να αναγνωρίζονται, να γίνονται σεβαστοί και να έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Ενώ τα οφέλη της Πολιτισμικά Προσαρμοσμένης Διδασκαλίας είναι σαφή, είναι σημαντικό να αναγνωριστούν και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που συνδέονται με την εφαρμογή της, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των πολιτισμικά σχετικών πόρων, τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη και την ανάγκη αντιμετώπισης προκαταλήψεων και στερεοτύπων.

Παρά τις προκλήσεις αυτές, ο μετασχηματιστικός αντίκτυπος της πολιτισμικά προσαρμοσμένης διδασκαλίας στις/στους μαθήτριες/-τές δίνει δέσμευση, κίνητρο και σκοπό, υπογραμμίζοντας τη σημασία για δημιουργία πιο δίκαιων και χωρίς αποκλεισμούς εκπαιδευτικών εμπειριών για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές. Μέσω της δέσμευσης για πολιτιστική επάρκεια και προσαρμοσμένη παιδαγωγική, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στην προώθηση θετικών εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων και την προώθηση της επιτυχίας κάθε μαθήτριας/-τή, ανεξάρτητα από το υπόβαθρο ή την ταυτότητά της/του.

“

Ενσωματώνοντας το πολιτισμικό υπόβαθρο και τις εμπειρίες των μαθητριών/-τών στο πρόγραμμα σπουδών, η πολιτισμικά προσαρμοσμένη διδασκαλία δημιουργεί ένα πιο περιεκτικό και ελκυστικό μαθησιακό περιβάλλον.

”

- Geneva Gay

1.5 Λίστα ελέγχου σχολικής προσβασιμότητας

Για να διασφαλιστεί η πραγματική προσβασιμότητα, είναι σημαντικό να γίνουν κατανοητές οι απαιτήσεις για την αναπηρία και να σχεδιαστούν με γνώμονα την ισότητα. Λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες των ατόμων με διαφορετικά επίπεδα κινητικότητας, αισθητηριακές ικανότητες, γνωστικά στυλ και ικανότητες ρύθμισης της συμπεριφοράς είναι ζωτικής σημασίας κατά την εφαρμογή των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας. Τα σχολεία μπορούν να υποστηρίξουν ένα φάσμα μαθητριών/-τών αξιοποιώντας την τεχνολογία και προσφέροντας καταλύματα, διευκολύνοντας έτσι την πρόοδο και την ανάπτυξη. Η ενσωμάτωση της τεχνολογίας έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα πολύτιμη για την ενίσχυση του εκπαιδευτικού ταξιδιού για μαθήτριες/-τές με αναπηρίες.

Από την παροχή άφθονου χώρου για τους χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων έως την ενσωμάτωση σημάνσεων Braille για άτομα με χαμηλή όραση και τη μείωση του θορύβου του περιβάλλοντος για μαθήτριες/-τές που είναι κωφοί ή βαρήκοοι, τα σχολεία μπορούν να προσαρμόσουν τα σχέδια, ώστε να καλύπτουν διαφορετικές ανάγκες. Απώτερος στόχος είναι η δημιουργία σχεδίων που σέβονται την αξιοπρέπεια των ατόμων και προάγουν ανεξαρτησία.

Δίνοντας προτεραιότητα στη συμπερίληψη και τη συνεργασία με άτομα με αναπηρίες για την ανάπτυξη φιλικών προς το χρήστη διατάξεων, τα σχολεία υποστηρίζουν το θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα της πλήρους ένταξης στην κοινωνία.

Δίνοντας έμφαση στην ενσωμάτωση κατά τη διάρκεια περιόδου αλλαγής, επιτρέπει στα σχολεία να στηρίξουν τις/ τους μαθήτριες/-τές με αναπηρίες στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και στην ευημερία, στις επιδιώξεις τους (Προσαρμοσμένη από τις πηγές: Smith et al., 2019- Meo, 2008- Rose & Meyer, 2002).

1. Εξέταση της προσβασιμότητας στην τάξη

Η αίθουσα διδασκαλίας χρησιμεύει ως κρίσιμος χώρος για την προώθηση της δέσμευσης, γεγονός που απαιτεί προσεκτική προσοχή στην φυσική εγκατάσταση και στους τεχνολογικούς πόρους (Smith et al., 2019). Μια σε βάθος εξέταση της διάταξης των γραφείων, των επιλογών καθισμάτων και της ενσωμάτωσης των βοηθητικών τεχνολογιών ρίχνει φως στον αντίκτυπό τους στις/στους μαθήτριες/-τές με αναπηρίες και στις ευρύτερες διδακτικές πρακτικές (Meo, 2008). Προσφέροντας μια πληθώρα μαθησιακών εργαλείων υπογραμμίζεται η δέσμευση ικανοποίησης των ατομικών αναγκών και η προώθηση της δικαιοσύνης και της πρόσβασης για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές (Rose & Meyer, 2002).

Κατά την αξιολόγηση της προσβασιμότητας μιας αίθουσας διδασκαλίας υπάρχουν παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη εκτός από την απλή φυσική διάταξη:

- Τακτοποίηση επίπλων
- Ενσωμάτωση της τεχνολογίας
- Βελτίωση της επικοινωνίας
- Αντίληψη του περιβάλλοντος
- Φυσική προσβασιμότητα

Η προσβασιμότητα στην τάξη είναι υψίστης σημασίας στη σημερινή κοινωνία, εξασφαλίζοντας μια μάθηση σε ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς που δίνει προτεραιότητα στην ευημερία των μαθητριών/-τών με διαφορετικές ικανότητες (Aceves & Rosco, 2014).

Εκτός από τη φυσική διάταξη, παράγοντες όπως η ρύθμιση επίπλων, η ενσωμάτωση της τεχνολογίας, η βελτίωση της επικοινωνίας και οι περιβαλλοντικές εκτιμήσεις διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευνοϊκής μάθησης για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές (Basham, Israel, Graden, Poth, & Winston, 2010).

Οι προσπάθειες αυτές υπερβαίνουν την απλή συμμόρφωση με τους κανόνες, με στόχο την καλλιέργεια άνεσης, υποδοχής και ένταξης για κάθε μαθήτρια/-τή (Ardoin, Witt, Connell, & Keonig, 2005).

Με τον στρατηγικό σχεδιασμό των αιθουσών διδασκαλίας και την απρόσκοπτη ενσωμάτωση της τεχνολογίας και του μαθησιακού υλικού, οι εκπαιδευτικοί ενδυναμώνουν τις/τους μαθήτριες/-τές με αναπηρίες, προωθούν την ανεξαρτησία, τη δέσμευση και την επιτυχία (Fuchs, Fuchs, Hamlett, & Allinder, 1991). Έτσι, η ανάπτυξη οικοδόμησης ενός περιβάλλοντος τάξης χωρίς αποκλεισμούς απαιτεί όχι μόνο φυσικές προσαρμογές, αλλά και μια κουλτούρα με σεβασμό, αξιοπρέπεια και ενδυνάμωση των μαθητριών/-τών όλων των ικανοτήτων (Swanson, Edmonds, Hairrell, Vaughn, & Simmons, 2011).

2. Κριτική αξιολόγηση της προσβασιμότητας εισόδου στο προαύλιο

Κάθε μαθήτρια/-τής πρέπει να έχει την ευκαιρία να παίζει και να διασκεδάζει κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, αλλά για ορισμένες/-ους μαθήτριες/-τές με αναπηρία, η είσοδος στη σχολική αυλή μπορεί να αποτελέσει πρόκληση (Smith et al., 2019).

Οι ράμπες και οι ανελκυστήρες παίζουν καθοριστικό ρόλο στη σχολική προσβασιμότητα για όλες/-ους, παρέχοντας διαδρομές για άτομα με κινητικές δυσκολίες (Meo, 2008).

Η σαφής σήμανση με προσβάσιμες γραμματοσειρές καθοδηγεί τα άτομα σε προσβάσιμους χώρους και ενισχύει την ασφάλεια επιτρέποντας τον εντοπισμό των εξόδων έκτακτης ανάγκης (Rose & Meyer, 2002). Οι αυτόματες πόρτες που είναι εξοπλισμένες με πλήκτρα ελέγχου ενισχύουν την ανεξαρτησία και την ευκολία όλων των μελών της σχολικής κοινότητας (Aceves & Rosco, 2014).

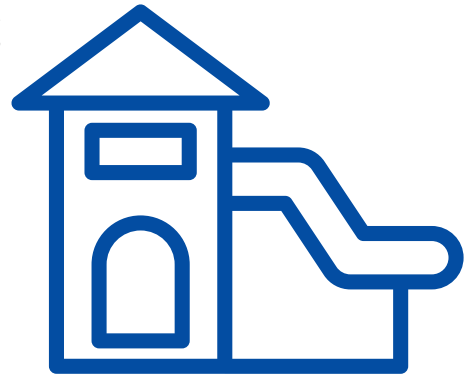
Τα χαρακτηριστικά αυτά δεν είναι μόνο απαραίτητα για την τήρηση των προτύπων προσβασιμότητας, αλλά επίσης αποδεικνύουν τη δέσμευση του σχολείου για συμπερίληψη και ισότητα (Basham, Israel, Graden, Poth, & Winston, 2010). Δίνοντας προτεραιότητα στην προσβασιμότητα στις σχολικές δομές και τις διατάξεις, τα ιδρύματα προωθείται μια δίκαιη μαθησιακή ατμόσφαιρα για όλες/-ους, επιδεικνύοντας αφοσίωση στη δικαιοσύνη, στην ποικιλομορφία και την κοινωνική ισότητα (Fuchs, Fuchs, Hamlett, & Allinder, 1991).

3. Εξωτερική προσβασιμότητα

Προσβάσιμες παιδικές χαρές:

Οι παιδικές χαρές χωρίς αποκλεισμούς έχουν ως στόχο να φέρνουν τα παιδιά κοντά στο παιχνίδι. Είναι εξοπλισμένες με επιφάνειες ολίσθησης που εξυπηρετούν χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και άτομα με βοηθήματα κινητικότητας. Επιπλέον, ο εξοπλισμός της παιδικής χαράς είναι προσαρμοσμένος, ώστε να εξυπηρετεί παιδιά με διαφορετικές φυσικές ικανότητες, διασφαλίζοντας ότι οι χώροι παιχνιδιού είναι προσβάσιμοι και απολαυστικοί, για όλες/-ους.

Ασφαλείς διάδρομοι: Είναι σημαντικό να υπάρχουν συντηρημένοι διάδρομοι στα σχολεία, για να μπορούν όλες/-οι οι μαθήτριες/-τές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με κινητικά ή προβλήματα όρασης να μετακινούνται έξω με ασφάλεια και μόνες/-οι τους. Αυτά τα μονοπάτια πρέπει να είναι ομαλά, αρκετά φαρδιά για αναπηρικές καρέκλες και απαλλαγμένα από οτιδήποτε θα μπορούσε να μπει εμπόδιο.

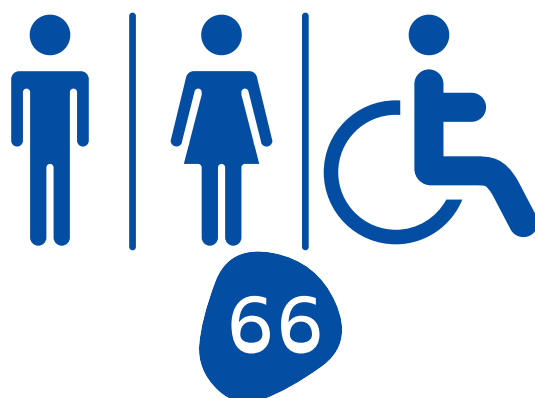
Ορισμένα μονοπάτια έχουν ακόμη και υφές που βοηθούν τις/τους μαθήτριες/-τές με αναπηρίες να βρουν το δρόμο τους γύρω από τους εξωτερικούς χώρους. Η τακτική συντήρηση διατηρεί αυτά τα μονοπάτια ασφαλή και εύκολα στη χρήση δημιουργώντας ένα χώρο, για όλες/-ους.

Περιοχές με σκιά: είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία όλων των μαθητριών/-τών από τις επιπτώσεις της παρατεταμένης έκθεσης στον ήλιο. Αυτό περιλαμβάνει όσες/-ους είναι ευαίσθητες/-οι στη θερμότητα ή έχουν παθήσεις οι οποίες επιδεινώνονται από το άμεσο ηλιακό φως. Αυτά τα σημεία με σκιά δημιουργούν ένα ευχάριστο και πιο δροσερό περιβάλλον για χαλάρωση και κοινωνικοποίηση, ενισχύοντας την ελκυστικότητα και την προσβασιμότητα των περιοχών κατά τις θερμότερες εποχές. Η ύπαρξη περιοχών με σκιά εγγυάται ότι οι υπαίθριες εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες είναι φιλόξενες και ευχάριστες για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές, ανεξάρτητα από την ευαισθησία τους στη ζέστη ή το ηλιακό φως.

4. Ανάλυση της προσβασιμότητας του κτιρίου

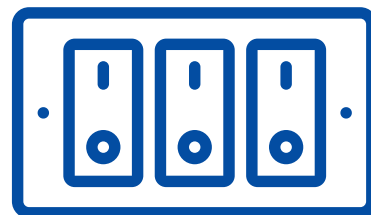
Η προσβασιμότητα στο σχολικό κτίριο περιλαμβάνει μια σειρά από παράγοντες όπως οι τουαλέτες, οι διακόπτες, οι πινακίδες Braille, ο φωτισμός και οι ανακοινώσεις. Με τη φροντίδα αυτών των πτυχών τα σχολεία μπορούν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς για άτομα, με διαφορετικές απαιτήσεις.

Τουαλέτες: Τουαλέτες που είναι εύκολα προσβάσιμες που διαθέτουν χειρολαβές, χαμηλότερους νιπτήρες και άφθονο χώρο, για κίνηση, είναι απαραίτητες για τα άτομα με κινητικά προβλήματα. Αυτές οι παροχές υποστηρίζουν την αυτονομία και το σεβασμό, επιτρέποντας στα άτομα να φροντίζουν τις ανάγκες τους με ασφάλεια και ευκολία. Επιπλέον, η ύπαρξη τουαλέτας σε κάθε επίπεδο εγγυάται την πρόσβαση για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας που ενθαρρύνουν τη συμπερίληψη και τη δέσμευση, σε ακαδημαϊκές και κοινωνικές εκδηλώσεις.

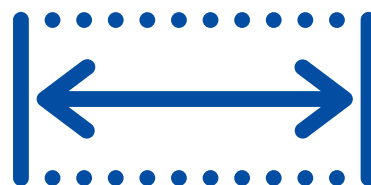
Διακόπτες και μονάδες ελέγχου:

Διασφάλιση ότι οι διακόπτες φωτός, οι θερμοστάτες και άλλες μονάδες ελέγχου τοποθετούνται σε κατάλληλο ύψος και είναι εξοπλισμένα με ενδείξεις, καθώς αποτελούν ζωτικής σημασίας για τα άτομα με προβλήματα όρασης. Φροντίζοντας ότι οι μονάδες ελέγχου είναι εύκολο να βρεθούν, επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες να κινούνται και να εμπλέκονται με το περιβάλλον από μόνες/-οι τους. Επίσης βελτιώνει την ασφάλεια και την προσβασιμότητα, εντός των εγκαταστάσεων.

Πλάτος διαδρόμων και εμπόδια: Η

διάταξη των διαδρόμων, στα σχολεία είναι ζωτικής σημασίας για την προσβασιμότητα όσων χρησιμοποιούν βοηθήματα κινητικότητας, όπως αναπηρικές καρέκλες, σκούτερ ή μπαστούνια. Έχοντας διαδρόμους χωρίς εμπόδια είναι απαραίτητο για την εύκολη πλοήγηση εντός του σχολείου. Ένας φαρδύς διάδρομος επιτρέπει σε δύο αναπηρικά αμαξίδια να κινούνται παράλληλα το ένα με το άλλο, χωρίς να δημιουργείται συμφόρηση αλλά προωθείται η ροή της κυκλοφορίας.

Επιπλέον, η διατήρηση καθαρών διαδρόμων με αφαίρεση εμποδίων, όπως οι προεξέχουσες θυρίδες, προσωρινά έπιπλα ή ο εξοπλισμός μειώνει τις πιθανότητες ατυχημάτων. Εξασφαλίζει ότι όλες/-οι οι μαθήτριες/-τές μπορούν να κινούνται γύρω από το σχολείο με ασφάλεια και ανεξαρτήτως των κινητικών αναγκών τους.

Οπτικοί συναγερμοί: Είναι ζωτικής σημασίας στα σχολεία να υπάρχουν συστήματα συναγερμών με δόνηση, για να κρατούν όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές με θέματα ακοής ασφαλείς. Συνδυάζοντας αυτή τη ρύθμιση στο σχολικό συναγερμό, εγγυάται ότι οι ειδοποιήσεις έκτακτης ανάγκης γίνονται εύκολα κατανοητές από όλες/-ους, βελτιώνοντας τη συνολική ασφάλεια και τη συμπερίληψη των διαδικασιών έκτακτης ανάγκης. Αυτοί οι συναγερμοί που χρησιμοποιούν φώτα που αναβοσβήνουν ή δονήσεις δηλώνουν σήματα, για εκκενώσεις, ώστε κάθε μαθήτρια/-τής να ενημερώνεται γρήγορα για τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ανεξάρτητα από τις ακουστικές τους ικανότητες.

Σχέδια έκτακτης ανάγκης: Η δημιουργία στρατηγικών εκκένωσης έκτακτης ανάγκης είναι απαραίτητες για την κάλυψη των απαιτήσεων κάθε μαθήτριας/-τή, συμπεριλαμβανομένων των μαθητριών/-τών με αναπηρία. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να περιγράφουν τις διαδρομές εξόδου, τα σημεία συνάντησης και τα λεπτομερή πρωτόκολλα για την παροχή βοήθειας σε άτομα που αντιμετωπίζουν κινητικές, αισθητηριακές ή γνωστικές δυσκολίες.

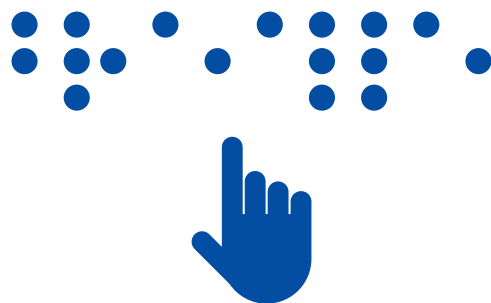
Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες κάθε μαθήτριας/-τή, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να προωθήσουν μια κουλτούρα ασφάλειας και ετοιμότητας που εγγυάται ότι σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης όλες/-οι λαμβάνουν υποστήριξη χωρίς αποκλεισμό.

Εκπαίδευση για το προσωπικό: Είναι πολύ σημαντικό να εκπαιδεύεται το προσωπικό του σχολείου σε θέματα ευαισθητοποίησης για την αναπηρία και τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης, που διασφαλίζουν ότι το μαθησιακό περιβάλλον είναι χωρίς αποκλεισμούς και ασφαλές. Αυτή η εκπαίδευση βοηθά τις/τους εκπαιδευτικούς να κατανοούν πώς να βοηθήσουν τις/τους μαθήτριες/-τές με αναπηρίες σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Καλύπτει τον εντοπισμό των ατομικών αναγκών των μαθητριών/-τών με τη χρήση εξοπλισμού και την εφαρμογή σχεδίων εκκένωσης που περιλαμβάνουν όλες/-ους. Με αυτή τη προσέγγιση όλα τα μέλη του προσωπικού είναι έτοιμα να διασφαλίσουν την ασφάλεια και την ευημερία κάθε μαθήτριας/-τή.

Braille: Η τοποθέτηση πινακίδων Braille σε όλο το κτίριο είναι σημαντική, για τα άτομα με θέματα όρασης. Αυτές οι πινακίδες παρουσιάζουν αριθμούς δωματίων, που βρίσκονται οι τουαλέτες, πού βρίσκονται οι έξοδοι κινδύνου. Οι πινακίδες Braille προσφέρουν λεπτομέρειες με τρόπο που είναι εύκολος για άτομα με περιορισμένη όραση, ώστε να κατανοήσουν πώς να κινηθούν στο κτίριο με αυτοπεποίθηση και χωρίς να χρειάζονται βοήθεια.

Φωτισμός: Φωτισμένοι διάδρομοι και αίθουσες διδασκαλίας παίζουν ρόλο, βοηθώντας τα άτομα με περιορισμένη όραση ή κινητικά προβλήματα να μετακινούνται με ασφάλεια. Ο καλός φωτισμός μειώνει τις πιθανότητες ατυχημάτων και βελτιώνει την ορατότητα, για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές, ανεξάρτητα από τις αναπηρίες τους. Επιπλέον η μείωση της αντανάκλασης και η διατήρηση των επιπέδων φωτισμού δημιουργεί μια φιλόξενη ατμόσφαιρα.

Ανακοινώσεις: Χρησιμοποιώντας μια ποικιλία μεθόδων, για τις ανακοινώσεις, όπως η χρήση ηχητικών μηνυμάτων και γραπτών κειμένων, εγγυάται ότι οι βασικές πληροφορίες είναι προσβάσιμες σε κάθε μαθήτρια/-τή, ανεξαρτήτως δυνατοτήτων.

Η βελτίωση της προσβασιμότητας των κτιρίων είναι ζωτικής σημασίας, για την προώθηση της αίσθησης της συμπερίληψης και της ευαισθητοποίησης. Λαμβάνοντας υπόψη πτυχές όπως οι εγκαταστάσεις τουαλέτας, διακόπτες και μονάδες ελέγχου, πινακίδες Braille, φωτισμός και ποικιλία σε δημόσιες εκπαιδευτικές ανακοινώσεις, τα ιδρύματα μπορούν να εγγυηθούν την πρόσβαση και τη συμμετοχή ατόμων με διαφορετικές απαιτήσεις. Η κτιριακή προσβασιμότητα υπερβαίνει την τήρηση των προτύπων- αντικατοπτρίζει την αφοσίωση στην υιοθέτηση της διαφορετικότητας, της δικαιοσύνης και της συμπερίληψης, ενισχύοντας το εκπαιδευτικό ταξίδι κάθε ατόμου στη σχολική κοινότητα.

5. Χρήση εργαστηρίων με ασφάλεια

Ρυθμιζόμενοι πάγκοι εργασίας, για διαφορετικά ύψη: Αυτοί οι πάγκοι εργασίας είναι σχεδιασμένοι, για να εξυπηρετούν μαθήτριες/-τές διαφορετικού ύψους και όσες/-ους χρησιμοποιούν αναπηρικά αμαξίδια, επιτρέποντάς τους να συμμετέχουν άνετα στις εργασίες του εργαστηρίου, δίνοντας παράλληλα έμφαση στην ασφάλεια και τη συμπερίληψη.

Καθαρές διαδρομές για εύκολη μετακίνηση: Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι διάδρομοι εντός και μεταξύ των χώρων των εργαστηρίων είναι ευρύχωροι και ανοιχτοί, ώστε να είναι εύκολο για όλες/-ους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με κινητικά βοηθήματα, να κινούνται αβίαστα.

Προσβάσιμες επιλογές αποθήκευσης: Προσφέροντας λύσεις αποθήκευσης σε διαφορετικά ύψη διασφαλίζει ότι όλες/-οι οι μαθήτριες/-τές μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση σε υλικά και εργαλεία και με ασφάλεια.

Φιλικό προς το χρήστη σταθμοί εργασίας υπολογιστών: Οι σταθμοί εργασίας υπολογιστών πρέπει να είναι σχεδιασμένοι, ώστε να εξυπηρετούν μαθήτριες/-τές με κινητικά θέματα ή που χρησιμοποιούν αναπηρικό αμαξίδιο, με υποστηρικτική τεχνολογία όπως οθόνες, πληκτρολόγια.

Ρυθμιζόμενα γραφεία σχεδίασης σε στούντιο σχεδιασμού:
Τα γραφεία σχεδίασης που μπορούν να ρυθμιστούν σε κατάλληλο ύψο και γωνία επιτρέπουν στις/στους μαθήτριες/-τές με ιδιαιτερότητες να ασχοληθούν άνετα, με τις σχεδιαστικές εργασίες.

Προσβάσιμα μηχανήματα εργαστηρίου: Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου θα πρέπει να είναι στρατηγικά τοποθετημένος για χρήση από όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με ιδιαιτερότητες. Οι μονάδες ελέγχου πρέπει να είναι προσβάσιμες από οποιαδήποτε θέση.

6. Συμπέρασμα

Εξετάζοντας τη δυναμική των τάξεων, τις εισόδους και τη συνολική σχολική υποδομή μπορούμε να κατανοήσουμε τις αρχές που υποστηρίζουν μια κουλτούρα δικαιοσύνης και προσβασιμότητας. Αυτή η προοπτική μας βοηθά να δούμε τόσο τις προκλήσεις όσο και τις ευκαιρίες, στην προώθηση προσβασιμότητας και ενισχύει τη δέσμευσή μας για δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου η/ο καθεμιά/καθένας μπορεί να ευδοκιμήσει, να συνεισφέρει ουσιαστικά και να αξιοποιήσει τις δυνατότητές της/του. Η διασφάλιση της πρόσβασης στην εκπαίδευση είναι απαραίτητη, για να δοθεί σε όλες/-ους η ευκαιρία να επιτύχουν.

Μια σε βάθος ανάλυση της προσβασιμότητας των κτιρίων αναδεικνύει το ρόλο τους στην προώθηση της συμπερίληψης και της ισότητας. Εξετάζοντας στοιχεία όπως οι τουαλέτες, οι διακόπτες, οι πινακίδες Braille, ο φωτισμός και οι ανακοινώσεις βλέπουμε πώς αυτά τα στοιχεία συνεργάζονται, για να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και να προσφέρει ευκαιρίες, για όλες/-ους. Τελικά, η οικοδόμηση της προσβασιμότητας υπερβαίνει την απλή τήρηση των κανόνων- αντιπροσωπεύει μια φιλοσοφία συμπερίληψης, ισότητας και κοινωνικής ευθύνης.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να διασφαλίσουν ότι όλες/-οι αισθάνονται ότι εκτιμώνται και υποστηρίζονται εστιάζοντας στη προσβασιμότητα, στο σχεδιασμό και τη λειτουργία των κτιρίων. Είναι ζωτικής σημασίας για τα σχολεία, να συνεχίσουν να δίνουν έμφαση και να επενδύουν στην προσβασιμότητα για την προώθηση ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος καθώς προχωράμε μπροστά.

Checklist!

- Σήμανση Braille: Επιβεβαίωση ότι οι πινακίδες έχουν σήμανση Braille, για να βοηθηθούν οι μαθήτριες/-τές με προβλήματα όρασης.
- Απτική ανάπλαση: Προσθήκη ανάγλυφων επιφανειών σε καίριες περιοχές για απτική καθοδήγηση.
- Αντίθεση χρωμάτων: Χρήση χρωμάτων υψηλής αντίθεσης στους τοίχους, τα δάπεδα και τις πόρτες, για να εξυπηρετούν τις/τους μαθήτριες/-τές με χαμηλή όραση.
- Κάγκελα και χειρολαβές: Εγκατάσταση με κάγκελα και χειρολαβές κατά μήκος της σκάλας, στις ράμπες και στις τουαλέτες για πρόσθετη στήριξη.
- Υποστηρικτική τεχνολογία: Παροχή πρόσβασης σε προγράμματα ανάγνωσης οθόνης, μεγεθυντικούς φακούς και οθόνες Braille, για να βοηθηθούν οι μαθήτριες/-τές να έχουν πρόσβαση στο ψηφιακό υλικό.
- Προσβάσιμες μορφές: Διασφάλιση ότι όλο το εκπαιδευτικό υλικό είναι διαθέσιμο σε γραφή Braille, σε μεγάλη εκτύπωση ή σε ψηφιακό κείμενο.
- Σαφή μονοπάτια: Διατήρηση καθαρών διαδρομών σε όλο το σχολείο για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων.
- Προσβάσιμες είσοδοι: Εξασφάλιση ότι όλες οι είσοδοι είναι προσβάσιμες και εξοπλισμένες με χαρακτηριστικά όπως αυτόματο άνοιγμα.

- Εκπαίδευση προσωπικού: Παροχή κατάρτισης για την υποστήριξη μαθητριών/-τών με προβλήματα όρασης.
- Ετοιμότητα έκτακτης ανάγκης: Ανάπτυξη σχεδίων εκκένωσης έκτακτης ανάγκης που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των μαθητριών/-τών με προβλήματα όρασης.

“

Η προσβασιμότητα είναι το θεμέλιο της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς. Πρόκειται για το σχεδιασμό μαθησιακών περιβαλλόντων που αγκαλιάζουν τη διαφορετικότητα και δίνουν τη δυνατότητα σε κάθε μαθήτρια/-τή να επιτύχει.

”

- Dr. Sarah Thompson

Συμπεράσματα

Το πρόγραμμα Accessible Schools (COOL) είναι μια πρωτοποριακή πρωτοβουλία αφιερωμένη στην προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς με την άρση των εμποδίων πρόσβασης για όλες/-ους τις/τους μαθήτριες/-τές, ανεξάρτητα από τις ατομικές προκλήσεις ή το υπόβαθρό τους. Με προτεραιότητα στις ανάγκες των μαθητριών/-τών με αναπηρίες και άτομα με διαφορετικό πολιτιστικό υπόβαθρο, το έργο επιδιώκει να δημιουργήσει φιλόξενα και υποστηρικτικά μαθησιακά περιβάλλοντα στα σχολεία. Μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων και ολοκληρωμένων στρατηγικών, το COOL έχει ως στόχο να ενδυναμώσει τις/τους μαθήτριες/-τές που αντιμετωπίζουν διάφορες δυσκολίες να πλοηγηθούν στο εκπαιδευτικό τους ταξίδι με αυτοπεποίθηση και επιτυχία. Ανοίγοντας πόρτες στη συμπερίληψη και αγκαλιάζοντας τη διαφορετικότητα, το έργο προσπαθεί να διασφαλίσει ότι κάθε μαθήτρια/-τής έχει ίσες ευκαιρίες να ευδοκιμήσει και να διαπρέψει στις εκπαιδευτικές αναζητήσεις.

Μέσω ολοκληρωμένης έρευνας και ανάλυσης, εντοπίστηκαν βασικές αρχές και στρατηγικές για την προώθηση της προσβασιμότητας σε διάφορα περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, των παιδικών χαρών και των δημόσιων χώρων.

Προχωρώντας προς τα εμπρός, είναι επιτακτική ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην προσβασιμότητα και στις προσπάθειες σχεδιασμού, χάραξης πολιτικής και εφαρμογής για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, όπου όλες/-οι μπορούν να ευημερήσουν.

Αναφορές

Barrett, P., Ambasz, D., Shmis, T., Ustinova, M., & Treves, A. (2019). The impact of school infrastructure on learning: A synthesis of the evidence.

files.eric.ed.gov/fulltext/ED604388.pdf

Coleman, M.B., Cady, J.A., & Rider, R.A. (2015). THE IDEA OF ACCESSIBILITY AND THE REALITY OF ACCESSIBILITY ARE VERY DIFFERENT!" USING A WHEELCHAIR EXPERIENCE TO TEACH PRESERVICE SPECIAL EDUCATORS ABOUT ACCESSIBILITY.

files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1085897.pdf

Duffy, A. (2022). School Improvement Plan: Making School Accessible. nwcommons.nwciowa.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1384&context=education_masters

Gay, G. (2000). Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice. Teachers College Press.

Gay, G. (2015). The what, why, and how of culturally responsive teaching: International mandates, challenges, and opportunities. *Multicultural education review*, 7(3), 123-139.

Gorski, Paul & Swalwell, Katy. (2015). Equity literacy for all. *Educational leadership: journal of the Department of Supervision and Curriculum Development, N.E.A.* 72. 34-40.

Howard, T. C. (1999). Who really cares? The disenfranchisement of African American males in PreK-12 schools: A critical race theory perspective. *Teachers College Record*, 101(4), 632-667.

Improving the Accessibility of School Buildings. (2012). nda.ie/uploads/publications/Improving-the-Accessibility-of-Schools-Report-pdf.pdf

Αναφορές

Karataş, K., Arpacı, I., & Yildirim, Y. (2023). Predicting the culturally responsive teacher roles with cultural intelligence and self-efficacy using machine learning classification algorithms. *Education and Urban Society*, 55(6), 674-697.

Ladson-Billings, G. (1995). But that's just good teaching! The case for culturally relevant pedagogy. *Theory into Practice*, 34(3), 159-165.

Main, P. (2021). Multisensory Learning In The Classroom: A Teacher's Guide. <https://www.structural-learning.com/post/multisensory-learning-in-the-classroom-a-teachers-guide>

Milner, H. R. (2015). Start where you are, but don't stay there: Understanding diversity, opportunity gaps, and teaching in today's classrooms. Harvard Education Press.

Nieto, S. (2002). Language, culture, and teaching: Critical perspectives for a new century. Lawrence Erlbaum Associates.

Tomlinson, C. A. (2001). How to differentiate instruction in mixed-ability classrooms. 2nd ed. U.S.A.: Association for Supervision and Curriculum Development. <https://rutamaestra.santillana.com.co/wp-content/uploads/2020/01/Classrooms-2nd-Edition-By-Carol-Ann-Tomlinson.pdf>

UNICEF. (2016). Making Schools Accessible to Children with Disabilities. www.unicef.org/india/media/1191/file/Making-Schools-Accessible.pdf

Vavrus, M. (2008). Culturally responsive teaching. 21st century education: A reference handbook, 2(49-57).

Co-funded by
the European Union

ΘΕΩΡΙΑ

aCcessible schOOLs

Μάθετε περισσότερα:
www.accessibleschools.eu

EduKempen
CVO VOLWASSENENONDERWIJS

micro
kosmos

FMε τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Project number: 2023-1-NO01-KA220-SCH-000159514